

Núm. 76
Juliol 2016

(l'76)

(l'Auditor)

- Tecnologia i auditoria: principals reptes
 - L'auditoria del futur
 - Bones pràctiques en l'àmbit pericial (I)
 - Les irregularitats comptables des del prisma concursal
 - Tu també ets objectiu dels ciberdelinqüents
 - Provisions i contingències a les entitats sense afany de lucre: una oportunitat o una amenaça?
 - Joves auditors, perspectives i inquietuds
 - La determinació dels preus de transferència en la prestació de serveis corporatius o "Management Services"
- Entrevista:**
Alain Julliet

Edita

Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya

Director

Xavier Cardona

Ajudant de redacció

Silvia Richarte

Disseny

Petit Comitè

Impressió

1967 Centro Gráfico S.L.

Col·laboradors

Daniel Faura, Alain Julliet, Ignacio Pérez, Comitè Tècnic, Secundino Urcera, Carlos Rincón, Tamara Seijo, Raül Lorente, Sergi Gil, Joan Josep González-Simó, Comissió de joves, Ricardo García-Nieto, Jacobo García-Nieto, Departament Tècnic.

Quaderns Tècnics

Departament tècnic del CCJCC

L'76)

L'índex)

Editorial Daniel Faura	1
L'Entrevista Alain Julliet	2
Tecnologia i auditoria: principals reptes Ignacio Pérez	6
L'auditoria del futur Comitè Tècnic	10
Bones pràctiques en l'àmbit pericial (II) Secundino Urcera/Carlos Rincón/Tamara Seijo	16
Les irregularitats comptables des del prisma concursal Raül Lorente	21
Tu també ets objectiu dels ciberdelinqüents Sergi Gil	28
Provisions i contingències a les entitats sense afany de lucre: una oportunitat o una amenaça? Joan Josep González-Simó	33
Joves auditors, perspectives i inquietuds Comissió de joves	38
La determinació dels preus de transferència en la prestació de serveis corporatius o "Management Services" Ricardo García-Nieto / Jacobo García-Nieto	40
Notícies	46
Escola d'Auditoria	50

Col·legi
de Censors Jurats
de Comptes
de Catalunya

EL CØL·L3G1

Segueix-nos a:

@AuditorsCENSORS

LinkedIn

<https://www.linkedin.com/grp/home?gid=4529821>

Sor Eulàlia d'Anzizu, 41
08034 Barcelona
Tel. 93 280 31 00
Fax 93 252 15 01
col.legi@auditors-censors.com
www.auditors-censors.com

[L'Auditor] No s'identifica específicament amb les idees i opinions exposades en els articles publicats, que són responsabilitat exclusiva de l'autor

Dipòsit Legal. B-42968-91
ISSN 2014-3893

EDITORIAL

Daniel Faura

President

Som Auditors! Innovem i afrontem els canvis!

Aquest és el lema de la 26a edició del Fòrum de l'Auditor, lema que té dues parts.

Som Auditors! sorgeix com a ensenya, proclama i enunciat de la nostra professió, que incorporem aquest any a totes les comunicacions i que respon a diferents motivacions, com és, per exemple, la celebració enguany del 85è aniversari de la creació de la primera corporació catalana de professionals de l'auditoria, aleshores "Comptadors Jurats de Catalunya" (CJC), atès que el juny del 1931 es va crear a Barcelona el primer Col·legi de Censors Jurats de Comptes, essent aquests els nostres orígens.

Som Auditors! també com a expressió de satisfacció, d'estimació per la feina que tenim l'oportunitat de fer, d'orgull sense envaniment, altivesa, ni supèrbia, per la nostra contribució al manteniment de la confiança i la fiabilitat en els mercats, en les activitats econòmiques, en els negocis, per la nostra funció preventiva per evitar que les conseqüències d'errors no males pràctiques en la informació financera presentada per empreses i organitzacions generin perjudicis a tots els grups d'interès, com ara treballadors, entitats financeres, accionistes, clients, proveïdors i la societat en general.

Innovem i afrontem els canvis! Expressió que complementa el lema del Fòrum i que tracta de reflectir i estimular les actituds necessàries per fer front als reptes que tenim davant. La nostra missió no consisteix a predir el futur, sinó a formar-nos i preparar-nos com a persones i professionals per poder afrontar amb encert i prosperitat un futur que no es pot predir.

Innovem i afrontem els canvis! Tant en el contingut d'aquesta edició de la revista com en les activitats que des del Col·legi venim darrerament impulsant, com també en el programa del Fòrum, trobareu iniciatives i respostes a aquestes necessitats d'innovació: conceptes com *big data analytics*, intel·ligència artificial, ciberseguretat, automatització, etc., s'han incorporat ja a les nostres agendes i permetran transformar l'auditoria en una eina d'observació de gran abast que permeti visualitzar el funcionament de les empreses amb la màxima profunditat i extensió.

Innovem i afrontem els canvis! La imminent entrada en vigor de la nova Llei d'auditoria, amb l'exigència de compliment d'una normativa excessiva, embolicada i feixuga que no comporta per se millorar la qualitat de l'auditoria i que estimula poc l'aprofundiment en el judici professional de l'auditor, sovint amb la dificultat afegida d'interpretar conceptes confusos, no estimularà aquesta necessitat d'innovació. Tanmateix els auditors del present i del futur no podem defugir la necessitat d'entendre el funcionament de negocis i organitzacions cada cop més complexos, ni la necessitat d'aprofundir en els riscos que afronten o d'avaluar com els gestionen i controlen internament, com tampoc no podem menystenir la presència de grups d'interès i usuaris més heterogenis, amb necessitats diferents que comportaran la publicació de dades, no només financeres, que mesuraran àmbits qualitius i quantitius tan necessaris com els que fem servir per a la presa de decisions.

Per tot això, convé, més que mai, que aprofitem una trobada com el Fòrum per divulgar, compartir i debatre totes aquestes qüestions indefugibles per assolir tant l'autoexigència que ens imposa el nostre compromís i la nostra professionalitat, com també les expectatives que tenen dipositades en nosaltres tots els grups d'interès com a garants de la necessària confiança que exigeix el progrés econòmic i social de la nostra societat.

Aprofito per desitjar-vos un bon estiu i unes merescudíssimes i gratificants vacances.

Daniel Faura Llimós
President

(l'entrevista)

Quan els màxims representants estan convençuts de la utilitat de posar en pràctica la intel·ligència econòmica, tota l'estructura els segueix i els resultats arriben ràpidament.

ALAIN JUILLET

President de l'Acadèmia
d'Intel·ligència
Econòmica
de França

1. Què és la intel·ligència econòmica? Quins són els seus orígens?

La intel·ligència econòmica està basada en la recerca per mitjans legals de la informació útil per ajudar a la definició de l'estratègia d'una empresa. La seva pràctica inclou la protecció de les seves pròpies dades i de les operacions defensives o ofensives d'influència, per reforçar l'impacte de les seves accions.

Denominada intel·ligència competitiva als Estats Units o intel·ligència del negoci a Anglaterra, és un concepte definit a Harvard per Michael Porter el 1985. És la síntesi adaptada al món modern del que van fer els venecians a l'edat mitjana, els anglesos a la Commonwealth i els japonesos després de la Segona Guerra Mundial. Quan els competidors estan al mateix nivell, el diferencial d'informació és la clau per obtenir un avantatge competitiu.

2. En quins àmbits es desenvolupa al seu país?

L'Estat es va adonar al 2002 que bastants companyies franceses eren comprades per sorpresa, sense poder defensar-se, i que contractes internacionals amb alta probabilitat d'èxit no s'adjudicaven sense cap raó aparent. Un estudi va demostrar la

debilitat de la nostra capacitat per obtenir bona informació ofensiva i defensiva dels competidors i de l'entorn. S'ha decidit sensibilitzar els executius i entrenar-los en l'ús d'aquestes tècniques per ser més eficients. És difícil perquè els francesos són un poble d'enginyers. Pensen, ingènuament, que un bon producte o servei és suficient per obtenir benefici. No obstant això, en els darrers 14 anys hem progressat. Avui dia, les grans empreses i l'Estat utilitzen aquestes tècniques. El problema rau en les petites empreses, que no entenen que el mètode és eficient també per a elles.

3. Com es mesura el seu impacte en l'economia?

Un estudi de Baker & McKenzie ha demostrat que la pràctica de la intel·ligència econòmica incrementava el ROI del 2 al 3%. Però això és només una part de l'impacte, perquè també s'ha de tenir en compte la millora competitiva dels productes, ja que redueix els riscos i, addicionalment, motiva el personal. És obvi que, al mateix nivell competitiu, l'empresa que disposa d'una informació més completa i detallada té més capacitat per preveure les dificultats i maniobres dels competidors i determinar noves oportunitats dins dels mercats.

4. En la seva opinió, quin paper han de desenvolupar els experts comptables i els auditors en aquest àmbit?

Al meu país, les Cambres de Comerç, els experts comptables i els auditors són la clau per al desenvolupament de la intel·ligència econòmica a nivell de les petites i mitjanes empreses. Quan una empresa no té prou capacitat financera per reclutar experts o personal qualificat a nivell intern, els executius necessiten l'assessorament de col·laboradors externs per millorar els seus resultats. La intel·ligència econòmica és una de les eines que pot ajudar el directiu. A França, l'Ordre des Experts Comptables ha publicat una guia per als seus membres en què dóna les claus per convertir-se en experts en la matèria.

5. Quins són els reptes més immediats de la intel·ligència econòmica competitiva?

Saber utilitzar totes les oportunitats ofertes en l'esfera digital. Avui en dia, als països desenvolupats o emergents, el 95% de la informació sobre una persona o una empresa es pot obtenir legalment en bases de dades i xarxes socials.

Aprendre a protegir-se contra els atacs de competidors a nivell nacional i internacional. Estem en un món competitiu en el qual una part dels actors no dubten a sotreure o copiar idees, productes, programes, plànols o dades essencials per a l'empresa.

Recordem que, en l'actual entorn, la millor estratègia no és suficient. Requereix un acompanyament d'altres accions d'influència.

6. En la seva opinió, quin és el motiu del poc desenvolupament d'aquest concepte a Espanya?

A Europa, els millors en intel·ligència econòmica són els anglesos, que utilitzen el concepte des de fa 500 anys. Els francesos el van descobrir el 1990 i han invertit molt en el tema des de principis de segle.

Espanya té la capacitat d'utilitzar-lo, atès que universitats i serveis de l'Estat han treballat en aquest concepte i són capaços de formar experts en la matèria. Es tracta, abans de res, d'una qüestió de voluntat a alt nivell de l'Estat. Quan els màxims representants estan convençuts de la utilitat de posar en pràctica la intel·ligència econòmica, tota l'estructura els segueix i els resultats arriben ràpidament. Quan els competidors s'adonen de l'efecte positiu d'aquest concepte es converteixen en usuaris de l'eina. Tot això requereix temps.

ALAIN JUILLET

Alain Juillet és graduat CPA / HEC (1981) de la Universitat Stanford, Califòrnia (1988), l'Institut d'Alts Estudis de Defensa Nacional (promoció 1987-1988) i l'Institut d'Estudis Avançats de Seguretat Interna (Promoció 1990).

Professor (1986-2002) de "L'estratègia de negoci i gestió de crisi" al grup HEC-CPA a París, Jouy-en-Josas, Sophia Antipolis, Lió, Madrid); 2004-2007, professor d'"Informació i Estratègia" a l'Institut d'Estudis Polítics de París, i des del 2009, a l'Escola Nacional d'Administració (ENA) i a l'Escola Nacional de Magistratura (ENM).

Directiu del grup Ricard fins al 1985. Del 1986 al 1988 va ser director general de Suchard-Tobler i President del Grup de Coordinació de França. Del 1989 al 1992, va ser nomenat director general de la Union Laitière Normande. Del 1992 al 2001, va procedir a la recuperació de dues companyies, Generale Ultra-Frais (subsidiària del grup Andros) i França-Xampinyó, abans de desenvolupar una consultora d'estratègia

i desenvolupament de negocis internacionals per a grans grups francesos i estrangers. El 2001 va accedir a ocupar el càrrec de president i director general de liquidació de Marks & Spencer, i va assegurar la reclassificació de tot el personal.

El 2002 assumeix la Direcció d'Intel·ligència dins la Direcció General de Seguretat Exterior. Del 2003 al 2009, va ser nomenat alt responsable d'intel·ligència econòmica del Secretariat General de la Defensa Nacional de l'oficina del Primer Ministre. Va ser membre del Consell Econòmic de la Seguretat del Ministeri de l'Interior des del 2008 fins al 2010, director de la Impremta Nacional en representació de l'Estat (2004-2009), Assessor de Comerç Exterior de França des del 1978 fins al 2002 i President del Cercle Cultura Economia Defensa (2004-2009).

Des del 2011, és president del CdSe (Club de Directors d'Empreses de Seguretat), de la revista Seguretat i Estratègia, i de l'Acadèmia d'Intel·ligència Econòmica de França.

Alain Juillet és actualment membre del Consell de Supervisió de diverses empreses franceses.

PUNT DE TROBADA

per a la promoció de les millors pràctiques en
COMPTABILITAT i INFORMACIÓ FINANCERA

ACCID

Associació
Catalana de
Comptabilitat i
Direcció

Compta amb més de **10.000 socis** i més de **200 socis protectors**, entre els quals hi ha col·legis professionals, universitats i escoles de negocis, associacions, cambres de comerç i corporacions, auditories, consultories, gestories, empreses i organitzacions.

COMISSIONS DE TREBALL

- Agrupació de Professors de Comptabilitat i Control
- Comptabilitat de Cooperatives
- Comptabilitat de Gestió
- Comptabilitat Financera (CEC)
- Comptabilitat i Fiscalitat
- Comptabilitat Pública
- Intangibles (CEC)
- Organització i Sistemes d'Informació (CEC)
- Responsabilitat Social (CEC)
- Valoració d'Empreses (CEC)

SERVEIS

- Conferències
- Consultes tècniques gratuïtes
- Publicacions
 - Manuals, documents tècnics, i de recerca
 - Newsletter setmanal
 - Revista de Comptabilitat i Direcció
 - European Accounting Management Review
 - Lliurament gratuït o amb descompte de llibres
- Networking i xarxes socials
- Premis i ajuts a la recerca
- Congrés bianual i jornades

ACCID

Gal·la Placidia, 32 planta 4 Edifici Col·legi d'Economistes de Catalunya. 08006 Barcelona
Tel.: 93 416 16 04 extensió 2019. info@accid.org www.accid.org

Socis Fundadors:

Sponsors:

Suports Institucionals:

l'a)

(l'auditoria)

Ignacio Pérez

Senior Manager a EY
Membre de la Comissió d'innovació i
tecnologia de l'ICJCE
Certified Information Systems Auditor (CISA)

Tecnologia i auditoria: principals reptes

Tot i que sembli una obvietat, és precís recordar que fa relativament pocs anys no teníem mòbils, ni tauletes, ni SmartTV ni una infinitat de dispositius i tecnologies que avui dia formen part de la nostra vida quotidiana. Molts d'aquests dispositius i tecnologies es van anar incorporant a les nostres rutines personals per, abans o després, formar part de la nostra rutina professional.

Avui en dia, el nostre “ecosistema” (entenent-se com a sistema i mitjà on vivim i interaccionem els uns amb els altres) no s'assembla gaire al que els nostres pares i avis van conèixer. El terme “Internet de les coses” (IoT, Internet of Things) desenvolupa l'actual “ecosistema” de forma molt representativa, referint-se a la interconnexió digital d'objectes quotidians a Internet. En aquest sentit, algunes previsions de l'evolució tecnològica associada a aquesta transformació del nostre “ecosistema” són difícilment imaginables fins i tot avui en dia. Per exemple, actualment s'estima que hi ha uns 5.000 milions d'objectes connectats a Internet; l'any 2020, s'estima que hi haurà 25.000 milions d'objectes (segons Gartner). Un altre exemple –encara més representatiu– és el nombre d'aparells de què disposem a casa i que estaran connectats a Internet: se'n preveuen més de 500 per a

l'any 2020 en una casa familiar tipus d'un país desenvolupat i ric (segons Gartner). Sens dubte, el sol fet d'identificar la tipologia d'aparells o objectes que podria tenir sentit interconnectar ja suposa una tasca altament complexa. Tot això ens ve a dir que potser estem immersos en la major revolució tecnològica des de l'aparició d'Internet. I tot i que fins ara aquestes tecnologies emergents no s'han explotat en excés, es comença a albirar la seva potencial aplicació en l'àmbit empresarial o professional, cosa que donarà lloc a noves oportunitats i, consegüentment, a nous riscos que haurem de ser capaços d'entendre i minimitzar.

Aquesta revolució tecnològica ja està tenint impactes derivats immediats. El primer, la proliferació del desenvolupament de productes amb possibilitat de connectar-se a Internet; es preveu que el mercat global d'“Internet de les coses” assoleixi els 7 bilions de dòlars el 2020 (segons IDC). El segon, la generació i potencial utilització d'un volum ingent de dades (el que es coneix com a “Big Data”), associat a l'ús d'aquests objectes que tenen la possibilitat d'enviar informació constantment a través d'Internet. Aquests fets permetran l'aparició de nous negocis, de nous serveis o de noves formes d'interactuar amb clients, proveïdors

o col·laboradors; tot això acabarà definint les bases del nostre actual “ecosistema” i la seva evolució en el futur més immediat.

Com a auditors, **hem de ser capaços – en primera instància- de conèixer i entendre aquests nous escenaris**, on l'ús de les tecnologies emergents és clau per a la consecució dels objectius (transformació digital de les companyies). **Només sota aquesta premissa es podran identificar i avaluar la totalitat dels potencials riscos que l'auditor hauria de tenir en consideració.**

De la mateixa manera, però, aquesta **evolució tecnològica també ens hauria de permetre als auditors realitzar la nostra feina d'una forma més eficient i completa.** Les tècniques d'emmagatzematge i tractament massiu de dades, o Big Data, són un clar exemple de tecnologia emergent amb potencial per millorar la nostra feina com a auditors. De totes maneres, i abans de pensar en la tecnologia com a solució a tots els nostres problemes, convé recordar les necessitats actuals de la funció auditora, i identificar on podria tenir la tecnologia un paper destacat per cobrir-les. De manera resumida, i no exhaustiva, es poden identificar les necessitats següents:

- **Incrementar el testing.** Vull disposar de més freqüència en el testing dels controls i així tenir un millor input sobre l'efectivitat dels controls automàtics.
- **Optimització dels recursos.** Disposo d'un nombre de recursos limitat i necessito optimitzar el testing, per així poder dedicar temps a altres tasques també molt rellevants.
- **Més èmfasi en el seguiment d'excepcions.** Necessito més control dels plans de compensació vinculats als testings conclusos amb excepcions; des de la definició fins a la seva execució.
- **Millorar el nivell de reporting.** El top management de l'organització i els agents externs reclamen un major nivell de reporting, més dinàmic i en un menor període de temps.

DE L'AUDITORIA TRADICIONAL A L'AUDITORIA AVANÇADA

Per ajudar a visualitzar on pot tenir la tecnologia un paper destacat a l'hora de cobrir necessitats actuals de la funció auditora, cal mirar enrere i explicar

l'evolució que l'auditoria de les tecnologies de la informació ha tingut en els últims temps. Tant l'aparició de l'auditoria de les tecnologies de la informació (auditoria TI) com la seva posterior evolució també han estat directament associades al fet de cobrir necessitats passades de la funció auditora.

En els seus inicis, la incorporació de sistemes informàtics en les companyies estava molt orientada a l'emmagatzematge centralitzat de dades i a la capacitat de càlcul. Ja aleshores es va albirar la necessitat d'abordar l'avaluació de l'entorn informatitzat; en aquest sentit, l'auditoria TI es limitava a entendre i avaluar preliminarment l'entorn informatitzat, verificant el correcte funcionament d'uns controls generals associats a l'accés lògic (alguns exemples són la revisió d'usuaris i permisos concedits o l'avaluació de la política de contrasenyes establerta) i als canvis en programes (alguns exemples són la verificació dels plans de prova o l'avaluació del flux de sol·licituds i aprovacions de canvis). Avui en dia, i demostrada la seva eficàcia, aquest tipus de proves han passat de ser opcionals a obligatòries (segons marca, per exemple, la norma internacional d'auditoria NIA-ES 315).

Posteriorment, els sistemes informàtics van deixar de ser vistos com a simples eines de càlcul o com a grans repositoris d'informació, per ser vistos com a eines facilitadores per automatitzar processos o activitats de negoci. Aquesta nova visió va possibilitar la definició i implantació de controls automàtics per reforçar el marc de control intern de les companyies (fins ara, molt orientat a controls manuals). Aquests canvis van ser aprofitats també per la funció auditora, que va millorar i facilitar alguna de les seves activitats.

L'ampliació del marc de control de les companyies, l'augment de la seva complexitat i, consegüentment, la imperiosa necessitat d'augmentar els recursos per a la seva supervisió i manteniment van provocar l'aparició d'eines informàtiques destinades a donar suport a la gestió d'auditoria mateixa (planificadors d'activitats, gestió de recursos, consolidació de resultats, seguiment d'excepcions, etc.). I tot això per optimitzar els temps de la funció auditora i, finalment, per minimitzar l'impacte en els recursos necessaris que cal destinar.

Ja en els darrers anys han aparegut també múltiples eines informàtiques que automatitzen part del procés d'auditoria relatiu a l'àmbit de les tecnologies de la informació (principalment, el testing de controls automàtics). Aquest fet permet una supervisió constant del marc de control, fet que permet obtenir una "foto" de l'efectivitat dels controls implantats en qualsevol moment.

El que actualment està en desenvolupament o en fase de proves és l'aplicació de tècniques de tractament massiu de dades o "Big Data" aplicades a la funció auditora. De forma resumida, consistiria en obtenir la totalitat de les dades d'una companyia (bolcades de tots els seus sistemes informàtics) per, posteriorment, executar el nombre màxim de procediments d'auditoria possible de forma automatitzada.

Amb aquest canvi de paradigma s'intenta aconseguir implementar el concepte d'**auditoria contínua o avançada**, que permetria cobrir algunes de les necessitats que la funció auditora té actualment (ja comentades): incrementar el testing, optimitzar recursos, fer èmfasi en l'anàlisi d'excepcions i millorar el nivell de reporting. A continuació, es mostren de forma gràfica les diferències més significatives entre l'auditoria tradicional i el que s'ha denominat auditoria avançada.

Auditoria tradicional	➔	Auditoria avançada
Mostrejos limitats		100 % de la població
En un determinat moment		En qualsevol moment
Determina què pot passar		Determina si ha succeït
Qui ho podria haver realitzat		Qui ho ha realitzat

Sens dubte, aquest últim és el salt més significatiu en l'evolució no només de l'auditoria TI sinó de la funció auditora mateixa. Ser capaços d'utilitzar conjunts i anàlisis de dades més grans possibilitarà comprendre millor el negoci, identificar amb més exactitud les àrees de risc, oferir més cobertura i proporcionar més valor afegit. Encara queda camí per fer, però tots els indicis apunten en aquesta direcció com a oportunitat de millora en la funció auditora.

SERÀ POSSIBLE L'AUDITORIA EN UN CLIC?

Fins al moment, s'ha parlat de l'evolució tecnològica que estem vivint, de l'impacte que està tenint el procés de transformació dels negocis i de l'aprofitament de les tecnologies emergents per millorar la funció auditora. Algú, en aquest punt, podria arribar a plantejar-se si en algun moment l'evolució tecnològica permetria anar més enllà, imaginant-se la possibilitat de realitzar auditories amb un clic; al cap i a la fi, disposarem de la totalitat de les dades d'una companyia i de la tecnologia necessària per processar-la.

Avui en dia, pensar en la possibilitat de realitzar auditories a cop de ratolí (clic) és quelcom bastant improbable. La tecnologia difícilment podrà definir l'estratègia d'auditoria, cobrir els judicis de valor o tenir la capacitat per prendre decisions sobre la base dels resultats obtinguts en els procediments d'auditoria. Ara com ara, l'objectiu és clar: aprofitar l'evolució tecnològica i les tecnologies derivades per transformar l'auditoria tradicional en una auditoria avançada, és a dir, aprofitar els avenços tecnològics com a eina de suport de la funció auditora. Però fins i tot per a això, abans s'han de superar moltes barreres i aclarir alguns dels dilemes que suposa.

Barreres més significatives que s'han de superar:

- Dificultats o reticències per autoritzar l'entrega de totes les dades de la companyia a l'auditor.
- Complexos procediments d'extracció de dades, derivats de la gran varietat de sistemes informàtics de què disposen les companyies.
- Complexos procediments per a la consolidació, integració i processament

de les dades extretes, derivats dels múltiples formats i estàndards utilitzats pels diferents sistemes informàtics de les companyies.

Dilemes que suposa:

- Tipus d'evidència d'auditoria proporcionada per les tècniques de tractament massiu de dades o "Big Data".
- Processos de validació de les dades usades.
- L'auditoria per detectar errors materials.

Per tant, el que sí sembla clar és que, per aconseguir aquesta transformació, la professió haurà de treballar en estreta col·laboració amb les principals parts interessades, des de les companyies auditades fins als reguladors i emissors de normes.

EL POSSIBLE IMPACTE EN EL ROL D'AUDITOR

Amb tot el que s'ha comentat anteriorment, es pot arribar a deduir que la creixent evolució tecnològica i la seva aplicació al món professional implicaran una adaptació o conversió de l'actual rol d'auditor. Per aconseguir aquesta adaptació, els auditors hauran d'enfrontar-se a dos nous reptes:

En primer lloc, serà convenient que l'auditor disposi d'un coneixement adequat de les tecnologies emergents que estan ajudant a transformar els negocis de les companyies. Aquest fet permetrà obtenir el coneixement necessari de l'entitat, del seu entorn i del seu control intern i, en aquesta mateixa línia, també permetrà avaluar, de forma adequada, els riscos associats.

En segon lloc, també serà oportú que l'auditor disposi d'uns coneixements específics associats a l'ús de les eines informàtiques utilitzades com a suport a la

funció auditora, principalment orientades al tractament massiu de dades. Com s'ha comentat anteriorment, el volum i la complexitat del conjunt de dades que tindrà a la seva disposició l'auditor seran tan elevats que resultarà inviable tractar-les amb els mecanismes habituals d'avui dia (normalment, fulls de càlcul).

Actualment, existeixen especialistes (auditors informàtics o de sistemes) que formen part de l'equip de treball d'auditoria i són els encarregats d'abordar l'avaluació de riscos de les tecnologies de la informació d'una companyia. Des del meu punt de vista, en un futur no existiran rols tan diferenciats per abordar les diferents activitats de la feina d'auditoria. Els auditors de sistemes hauran d'anar adquirint més coneixements en l'àmbit financer, de la mateixa manera que -com hem comentat anteriorment- l'auditor de comptes haurà de fer el mateix en l'àmbit de les tecnologies de la informació. O dit d'una altra manera, els dos rols actuals hauran de convergir en un punt, dotant el futur rol d'unes capacitats comunes, però mantenint un grau d'especialització diferenciat.

l'a)

(l'auditoria)

L'auditoria del futur

Comitè Tècnic

Xavier Pujol

Eva Aldeguer

Ana Baro

Rosa Puigvert

Francisco Remiro

Josep Domènec Salas

Francisco Enrique

Carlos Giménez

Manuel Vicente Martínez

Per a una revista molt especial, la del Fòrum 2016 dedicat a la innovació i el canvi, els membres del Comitè Tècnic del Col·legi hem considerat adequat plantejar un article que, a tall de pregunta-resposta, permetés, llegit en conjunt, obtenir una visió global de com serà l'auditoria del futur. Cada pregunta tracta un aspecte que, d'alguna manera, més o menys directa, interactiva i conforma l'auditoria.

Gemma Soligó

Javier Romero

L'article és una visió personal de cadascun dels membres del Comitè Tècnic sobre l'aspecte que li ha tocat analitzar i res més; en cap cas s'ha volgut oferir una visió única i integradora. La realitat de cadascun dels components és, o pot ser, molt diferent, i això entenem que és el que l'enriqueix. Tot i això, veureu que moltes respostes incideixen en la necessitat de canviar alguns aspectes per adaptar-se a la realitat i continuar sent útil.

COM SERÀ L'INFORME D'AUDITORIA EN EL FUTUR?

Xavier Pujol

El nou informe d'auditoria suposarà un canvi molt substancial respecte al que venim utilitzant des de l'entrada en vigor de les NIAS-ES, incorporant més transparència i informació més rellevant per als usuaris dels estats financers. És important destacar que la Llei 22/2015, de 20 de juliol, d'Auditoria de Comptes, ha anat més enllà dels requeriments de la normativa de la Unió Europea, fent extensius a totes les entitats, i no únicament a les entitats d'interès públic, alguns dels canvis més significatius en el contingut del nou informe d'auditoria.

El canvi més important i que afectarà totes les entitats (i que de ben segur ens suposarà als auditors els maldecaps més grans) és l'obligació de descriure en l'informe d'auditoria els riscos més significatius d'incorreccions materials, incloses les degudes a frau, un resum de les respostes donades per l'auditor a aquests riscos i, si s'escau, les principals observacions. En definitiva, l'auditor haurà d'explicitar en el seu informe els assumptes que més l'han ocupat i preocupat durant l'auditoria, així com l'enfocament que els hi ha donat.

Altres aspectes que cal destacar en el nou informe d'auditoria són una descripció més detallada de la responsabilitat de l'auditor i dels responsables del govern de l'entitat, la declaració que l'auditor no ha prestat serveis diferents als de l'auditoria o que no existeixen situacions que puguin afectar la seva independència, així com l'obligació d'opinar sobre el contingut de l'informe de gestió.

CANVIARÀ L'USUARI DELS INFORMES D'AUDITORIA? UN ÚNIC INFORME PER A TOTS ELS USUARIS TINDRÀ SENTIT?

Eva Aldeguer

En el nou context que s'ha creat després de la crisi financera, des del meu punt de vista el que han canviat són les necessitats dels diferents usuaris dels informes d'auditoria, que ja no es limiten a l'anàlisi de les dades financeres històriques. Haurem de fer, doncs, un pas endavant i ajudar a preveure noves oportunitats o problemàtiques: l'informe d'auditoria haurà de contemplar una visió més integrada de l'empresa que auditem i no només la nostra opinió en relació amb xifres del passat. El nostre informe s'adreça a un grup heterogeni d'usuaris amb necessitats diferents i, per tant, haurà d'incorporar un altre tipus d'informació també rellevant per a la presa de decisions empresarials que actualment no s'inclou en el comptes anuals, i no només dades financeres. Haurem de cridar l'atenció dels usuaris en relació amb diferents aspectes que fins ara no esmentem i que resulten fonamentals per a la presa de decisions, opinant sobre diverses variables, tant quantitatives com qualitatives. En aquest sentit, un únic informe d'auditoria només tindrà raó de ser si es cobreixen les expectatives globals d'un univers de destinataris que demana, cada cop més, informació relacionada amb variables que contemplin una visió integral de l'entitat i no centrades només en aspectes financers.

COM AFECTARÀ L'ÚS DE LES TECNOLOGIES DE LA INFORMACIÓ EN L'AUDITORIA? CANVIARÀ LA FORMA DE TREBALLAR ACTUAL?

Ana Baro

Les organitzacions han anat evolucionant a mesura que les tecnologies ho han fet i, des de mitjans del segle XX, l'expansió de les tecnologies de la informació (TI) resulta imparabile. Per auditar de manera adequada, resulta imprescindible prendre com a punt de partida la realitat dels clients; per tant, és cert que els canvis en la seva forma d'accedir, processar i gestionar la informació obliga (o, més aviat, ja ha obligat) a adaptar la manera d'auditar. Es fa necessari conèixer més i millor el negoci del client i, especialment, el control intern que té establert per garantir la fiabilitat de la informació financera. Malauradament, l'abast de la feina que cal fer per analitzar el control intern en les TI no és una fórmula única objectiva i extrapolable a totes les entitats, sinó que dependrà, entre altres coses, de la importància de les aplicacions en el processament de la informació financera.

L'anàlisi de les dades massives (big data analytics), que des de fa un temps moltes organitzacions estan explotant per monitorar la informació que generen i identificar riscos i anomalies, suposa l'accés gairebé sense restriccions a tota la informació transaccional, així com la possibilitat de rastrejar qualsevol operació duta a terme (dins del sistema). Així, es trasllada el repte d'accedir a la informació a ser capaç de depurar-la, comprendre-la i focalitzar la feina en allò susceptible de generar errors. Aquestes eines d'anàlisi de les dades massives ha de permetre també als auditors aprofundir en el coneixement dels seus clients, millorar l'avaluació dels riscos i construir respostes més acurades en fer possible testejar la totalitat de la informació (i no únicament mostres).

CANVIARAN LES ESTRUCTURES ACTUALS DE TIPUS PIRAMIDAL DE LES AUDITORIES? COM SERAN ELS EQUIPS DE TREBALL EN EL FUTUR?

Francisco Enrique

En els darrers anys s'estan produint canvis molt rellevants en el nostre entorn professional. La pressió reguladora cada cop és més alta (aspecte que afecta tant els nostres clients com la professió d'auditoria) i els nostres clients han estat o estan immersos en una evolució dels seus negocis, així com en la seva internacionalització.

Aquests aspectes, entre d'altres, provoquen que molts dels nostres clients siguin cada cop més globals, que l'auditoria cada cop sigui més complexa i, alhora, que els clients ens demandin cada cop més valor afegit.

Per donar resposta a aquestes fites, hem de seguir avançant en dos pilars fonamentals sobre els quals s'ha d'assentar l'auditoria, per damunt d'altres aspectes també rellevants: la qualitat i la innovació. Seguir desenvolupant el procés continu de millora en la qualitat de l'auditoria ens permetrà seguir donant resposta a les demandes del regulador i del client, i invertir en innovació ens permetrà gestionar els recursos cada cop de manera més eficient.

En aquest context, no sembla probable, a mitjà termini, que hi hagi un canvi rellevant en les estructures actuals de tipus piramidal en les auditories. No obstant això, sí que sembla més raonable que la tendència, com ja s'està observant, faci que els equips d'auditoria siguin cada cop més experimentats i tinguin un major grau d'especialització.

COM S'HO FARÀ L'AUDITORIA DEL FUTUR PER ATREURE TALENT?

Carlos Giménez

Durant els darrers exercicis, hem assistit a un desprestigi continuat i constant de la professió d'auditor, desmesurat al meu parer. Els que ja portem uns anys en la professió, vam veure néixer "l'auditoria", una Llei que la convertia en obligatòria per a moltes entitats i en una aspiració professional per a un nombre més que significatiu d'estudiants de les diferents ofertes en l'àmbit economicofinancer. Ser auditor estava de "moda" i donava prestigi professional i personal, a més d'una font de formació i de futur molt apreciada per la societat.

Crec que les claus per atraure novament l'interès professional dels futurs i actuals talents de l'entorn financer passen per recuperar les bases professionals existents als anys 80 i 90, així com assegurar la convivència de l'auditoria amb les opcions tecnològiques més avançades.

És a dir, l'auditoria hauria de recuperar el prestigi i el reconeixement social/empresarial de què va gaudir anys enrere, que incentivi l'interès del talent per incorporar-se o mantenir-se després dels anys d'aprenentatge; per això, és fonamental seguir treballant en la serietat, la transparència i la qualitat de les activitats desenvolupades pels auditors i que això es transmeti de forma clara a la societat; també cal transmetre que els auditors no només fan auditories, sinó que a més desenvolupen altres tasques allunyades de tòpics com "sempre revisant el que fan els altres", "mai prenen decisions", etc. Finalment, és important que la societat sigui conscient que els auditors estan en contacte directe amb les tecnologies actuals més avançades (entorns informàtics d'última generació, xarxes socials en l'àmbit econòmic, etc.) per atraure vocacions i talents compromesos amb la professió a llarg termini.

QUINES COMPETÈNCIES I CAPACITATS CALDRÀ QUE TINGUIN ELS AUDITORS DEL FUTUR?

Manuel Vicente Martínez

Crec que quan parlem de l'auditoria del futur, en el fons, hem de parlar de l'auditoria del present. La societat i les organitzacions evolucionen a un ritme frenètic i l'auditor no s'ha de quedar enrere. Avui en dia podem treure molt partit a una tecnologia de la qual no disposàvem fins fa poc temps. L'objectiu de l'auditoria és revisar els estats financers de les societats, i els estats financers es generen a través de la compilació i tractament de milers de dades. La tecnologia actual ja ens permet un tractament massiu d'aquestes dades i ens dóna la possibilitat d'obtenir conclusions més globals, que aporten més valor a les corporacions i confiança a la societat.

L'auditor del futur ha de ser capaç d'adequar-se als nous temps i, per a això, possiblement, el perfil del professional serà diferent. Les organitzacions empresarials s'estan transformant i ho estan fent ràpidament, però també ho estan fent les noves generacions. Els nous auditors hauran de ser capaços d'entendre el funcionament d'organitzacions cada cop més complexes, poder analitzar d'una forma adequada el seu control intern i l'exposició als riscos existents i, així mateix, tenir l'habilitat o capacitat per gestionar i analitzar un volum molt significatiu d'informació disponible. Per a això, han de ser capaços de treballar amb les noves tecnologies i eines disponibles i, alhora, generar confiança en les organitzacions i en la societat.

CONTINUARAN SENT VÀLIDS ELS PRINCIPIS ÈTICS ACTUALS O CALDRÀ MODIFICAR-LOS, PER TREURE'N O INCORPORAR-NE DE NOUS?

Rosa Puigvert

Per poc que llegim notícies sobre cap a on va l'auditoria, a més dels molts canvis normatius a què està sotmesa i de com l'afecta la globalització, en un futur, més o menys proper, en opinió d'alguns, assistirem a la propera revolució tecnològica de l'auditoria amb la mecanització de les tasques més rutinàries, el que comportarà un canvi, entre d'altres, en l'organització dels equips de treball, atès que desapareixen en certa forma les estructures piramidals i els equips queden formats bàsicament per experts en diferents disciplines. La realitat sempre va per davant de la normativa i, per tant, estimar avui si aquest canvi portarà o no a un canvi dels principis d'ètics és pràcticament com jugar a la loteria; ara, a priori, tal com estan definides la competència professional, la diligència deguda, l'objectivitat, la integritat i, fins i tot, la independència (com a concepte general i sense entrar a valorar com se l'ha de regular), són conceptes que poden servir tant per als auditors com per a altres actuacions professionals d'àmbits diferents i sembla que tenen cabuda en l'auditoria d'avui i a la que vingui en un futur. Més complicat és ja endevinar si caldrà afegir algun concepte nou, però, com ja hem dit, la realitat sempre va per davant i, per tant, caldrà estar alerta per fer les adaptacions que calguin perquè les normes d'ètica segueixin sent un marc adequat per als auditors i desitjar que es continuïn establint com a principis generals.

SEGUIRÀ TENINT SENTIT LA FIGURA DEL SOCI-AUDITOR? QUIN PERFIL CALDRÀ QUE TINGUI I QUIN SERÀ EL SEU PAPER?

Francisco Remiro

En un món dels negocis tan globalitzat, tan canviant tecnològicament i normativament i amb necessitat que la informació financera disponible per a l'usuari sigui de qualitat, rigorosa i útil, la figura de l'"auditor global" sembla ser l'evolució lògica de l'auditor financer clàssic, que tenia, en el principi de prudència, el primer dels seus pilars bàsics. Però aquest auditor global, que pot tenir accés a una gran quantitat d'informació de l'empresa, que toca molts pals i identifica i valora molts riscos, no pot ser cobert per un únic professional. Sembla clar, doncs, que la figura del soci auditor seguirà essent vàlida des d'un punt de vista tècnic pur de l'auditoria, tot i que cada cop més la irrupció d'especialistes en els diferents àmbits i fases d'una auditoria serà clau per a la realització de treballs de qualitat, perquè hi hagi un mínim risc d'errors no detectats i perquè siguin valorats pel seu interès públic pels usuaris de la informació financera. El repte futur que marca l'evolució de l'auditor rau en què aquest sigui capaç de transmetre a l'usuari de la informació financera d'interès públic la seva opinió d'auditoria, més enllà d'un informe favorable o qualificat, juntament amb altres apreciacions que donin més valor a l'auditoria.

QUINA SERÀ LA FORMACIÓ NECESSÀRIA PER ALS AUDITORS DEL FUTUR?

Josep Domènec Salas

Sense cap mena de dubte, el futur de l'auditoria caminarà previsiblement cap a un procés de més convergència entre les expectatives dels agents econòmics respecte al grau de seguretat i confiança que ha de proporcionar l'auditoria i el seu abast actual. Aquest procés exigirà que l'auditoria del futur vingui més marcada per les característiques següents: major abast i profunditat del treball de l'auditor, així com una major importància de les revisions del control intern de les empreses i l'avaluació dels seus riscos. En aquest escenari, la formació per als auditors del futur haurà de passar necessàriament per fer més èmfasi en aspectes com: coneixement ampli i profund de la metodologia d'auditoria per fer front a un increment de l'abast i la profunditat del treball (nous informes, revisions de més informació, etc.), major especialització sectorial (com a element fonamental d'identificació de riscos i d'eficiència en l'enfocament de l'auditoria), coneixements més complets d'altres àrees d'anàlisi (tècniques de revisions de projeccions futures i de valoracions, identificació i avaluació de riscos (inclòs el de frau), respostes d'auditoria davant d'aquests riscos, etc.), metodologies de revisió dels sistemes de control intern (identificació de controls clau i revisió del seu correcte funcionament, entorns informàtics, tècniques de mostreig...), etc.

COM HAURIA DE SER LA NORMATIVA QUE REGULÉS L'AUDITORIA? TINDRÀ SENTIT UNA NORMATIVA LOCAL?

Gemma Soligó

La reforma de l'auditoria impulsada per la Unió Europea va culminar amb la modificació de la Directiva 2206/43/CE, relativa a l'auditoria dels comptes anuals i dels comptes anuals consolidats, i amb l'emissió d'un nou Reglament sobre els requisits específics per a l'auditoria legal de les entitats d'interès públic. Com la resta dels països europeus, Espanya s'ha vist obligada a transposar i adoptar aquesta legislació, per a la qual cosa el 30 de juliol es va aprovar la nova Llei d'auditoria, que entrarà en vigor el 17 de juny del 2016, si bé alguns dels seus aspectes ja s'han aplicat de forma anticipada des del moment de la seva aprovació.

Aquests canvis en la legislació europea i espanyola estableixen les bases necessàries per a la regulació i harmonització, a nivell europeu, del sector de l'auditoria, en nom d'una major transparència i protecció d'usuaris i inversors dels estats financers, i han estat motivats, entre altres coses, pels recents escàndols financers. Evidentment, no fa falta recordar que, malauradament, a Espanya hem tingut les nostres pròpies experiències que han comportat que s'accelerés, per part del govern, l'adaptació i aprovació de la nostra normativa local i, en alguns aspectes, s'han adoptat mesures més àmplies i estrictes que les establertes en el marc legislatiu europeu. No podem mantenir-nos al marge dels canvis, i la normativa local necessàriament ha d'estar alienada amb la que ha de fer girar el futur de l'auditoria a Europa i, segurament, a l'altra banda de l'Atlàntic. Aspectes com la globalització, l'ús de les noves tecnologies, les necessitats creixents d'informació i la major confiança requerida pels usuaris de la informació financera, exigeixen una normativa el més uniforme possible que en faciliti el coneixement, l'aplicació pràctica i la necessària harmonització entre països.

CONTINUARAN EXISTINT ELS COL·LEGIS PROFESSIONALS? COM HAURAN D'EVOLUCIONAR?

Javier Romero

Els col·legis professionals únicament són útils a la professió que pretenen representar si són capaços d'adaptar els seus serveis a les necessitats que imposa la realitat canviant dels seus membres. I si els auditors ja estan fent passes per adaptar-se a l'auditoria del futur, els col·legis professionals no es poden quedar enrere, és més, han de ser capaços de preveure les noves necessitats dels seus membres. En aquest camí cap a l'auditoria del futur, els col·legis professionals han d'adaptar la seva proposta de formació a les necessitats, per exemple, d'una major especialització sectorial, de noves metodologies per a l'anàlisi de dades, financeres i no financeres, i amb una visió també prospectiva, o de noves maneres d'organitzar el treball dels equips. També han d'estar atents als canvis normatius que vindran, segurament més alineats amb les expectatives dels usuaris, que demanden més valor afegit a l'informe d'auditoria; això implicarà, a més, que arribin consultes als departaments tècnics sobre noves problemàtiques a les quals haurem de ser capaços de respondre. Superar aquests reptes i adaptar els canals de comunicació en un entorn cada vegada més tecnològic són condicions necessàries, que no suficients, per a la supervivència dels col·legis professionals en el futur.

L'p)

(pericials)

Secundino Urcera

Membre de la Comissió d'Actuacions Pericials del CCJCC
Soci de Bove Montero y Asociados, SL

Bones pràctiques en l'àmbit pericial (I)

Carlos Rincón

Membre suplent de la Comissió d'Actuacions Pericials del CCJCC
Senior manager de l'àrea de Forensic de Deloitte

Tamara Seijo

Membre suplent de la Comissió d'Actuacions Pericials del CCJCC
Senior Manager / Forensic Services PwC

INTRODUCCIÓ Secundino Urcera

La Comissió d'Actuacions Pericials del Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya va néixer a finals del 2010 amb una il·lusió: aconseguir l'excel·lència professional en les actuacions pericials realitzades pels membres de la corporació, de manera que el simple fet d'acreditar-se com a censor transmetés als usuaris del servei (empreses, advocats, àrbitres i jutges) confiança en l'ètica i qualitat professional del perit.

En aquests quasi sis anys, la Comissió ha dut a terme nombroses actuacions amb aquesta finalitat, des d'accions de formació, entre les quals destacaria, sens dubte, el títol propi d'Expert en Actuacions Pericials impartit pel Col·legi, fins a accions de divulgació amb jutges i organismes públics (Departament de Justícia, Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona...), passant per jornades com la realitzada el 2015, l'organització de taules i ponències en congressos o la publicació d'articles en revistes professionals.

Un dels projectes més estimats de la Comissió ha estat, sens dubte, el de comptar amb un manual de bones pràctiques del censor-perit; un manual que aportarà un marc suficient, tant des del punt de vista ètic com de responsabilitat professional i d'execució tècnica de la feina, a l'hora d'elaborar i defensar els dictàmens pericials econòmics.

Entenim, i ho seguim entenent, que la manca d'aquest marc o el seu desconeixement comporta irremeiablement males pràctiques professionals, fins i tot en qui vol fer bé la seva feina i, en conseqüència, que es prestin serveis de baixa qualitat que desprestigien la professió.

Òbviament, la ciència econòmica i la ciència comptable no són ciències exactes: sabem que el judici professional té un paper fonamental i, per tant, és possible que dos professionals, fins i tot comptant amb la mateixa informació (cosa que no sol ser habitual quan es treballa per a parts diferents d'un procés judicial), puguin arribar a conclusions i quantificacions diferents. No obstant això, tots estarem d'acord que és necessari que es pugui reconèixer en els respectius informes que ambdós pèrits han seguit una metodologia acceptable en la pràctica professional per assolir la seva conclusió. L'existència d'un manual de bones pràctiques oferiria, addicionalment, més coherència de criteris i enfocaments entre els professionals, reduint així la possibilitat que dos pèrits enfrontats assolissin resultats amb diferències absurdes que, em temo, els jutges no entenen i acaben atribuint a una possible parcialitat encoberta.

Lamentablement, he de reconèixer que, tot i haver comptat amb la màxima entrega i interès dels membres de la comissió, la tasca d'elaborar el manual de bones pràctiques ha resultat més àrdua que no esperava.

Per pal·liar el retard, hem cregut oportú avançar en una sèrie d'articles les línies mestres o les idees principals del que, en un futur, el més proper possible, esperem que esdevingui el manual de bones pràctiques. En aquest número de la revista s'inclouen tots dos articles sobre "Independència i conflicte d'interès" i "Acceptació de l'encàrrec". En futurs números s'abordaran aspectes relatius a honoraris, carta d'encàrrec, planificació i abast dels procediments, recollida i anàlisi de la informació, execució de la feina i supervisió, utilització del treball de tercers, documentació de la feina, limitacions, carta de manifestacions, dictamen (tipus, estructura i contingut), defensa de l'informe en judici, control de qualitat i formació.

Confiam que les idees i reflexions que els autors aboquen en els articles us siguin útils!

ACCEPTACIÓ DE L'ENCÀRREC

Carlos Rincón

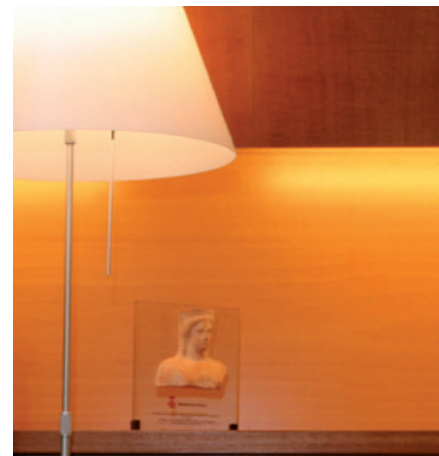
L'entrada en vigor de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'Enjudiciament civil (en endavant, LEC), va suposar una important transformació del paper de la prova pericial en l'àmbit processal del nostre país, atès que estableix que el jutge ha d'admetre com a mitjà de prova els dictàmens pericials aportats per les parts, juntament amb l'escrit de demanda o de resposta a la demanda en aquells casos en què siguin necessaris coneixements científics,

artístics, tècnics o pràctics per avaluar o adquirir certesa sobre fets o circumstàncies rellevants en el litigi (art. 335.1 LEC).

Com a conseqüència de l'anterior, s'ha produït des de llavors un augment de la demanda d'informes pericials en matèries com l'economicofinancera per ser aportats com a prova en el curs de procediments judicials (en l'àmbit de la jurisdicció civil, mercantil, social, contencions-administratiu i fins i tot penal) i extrajudicials (arbitratges, principalment), així com l'especialització dels professionals de l'àmbit econòmic en l'elaboració d'aquest tipus de documents.

De l'anterior es dedueix que la inclusió d'un perít economista/censor jurat de comptes en un procediment judicial es deu, fonamentalment, a la necessitat del jutge o del tribunal, de les parts del procés i dels seus assessors legals, de comprendre els aspectes tècnics relatius a matèries diferents de les que abasten el seu camp de coneixement i experiència. Això fa que, en molts casos, l'informe pericial tingui un paper fonamental en la resolució de la qüestió objecte d'un litigi.

L'actual rellevància dels informes pericials en la resolució de conflictes, unida a l'exigència d'independència, objectivitat i imparcialitat dels perïts, fa necessari que, abans d'acceptar un encàrrec, el perít avaluï de forma exhaustiva les circumstàncies que l'envolten.

En aquest sentit, sorgeixen determinades qüestions que el perít ha de considerar abans de procedir a l'acceptació de qualsevol encàrrec, com ara:

- **Avaluar l'existència de possibles conflictes d'interès o d'independència**

Prèviament a l'acceptació de l'encàrrec, és imprescindible analitzar si la independència del perít es podria veure afectada o si podria existir algun conflicte d'interès en el cas en qüestió, per tal d'assegurar que és aliè als interessos de les parts i que no concorren circumstàncies que l'incapaciten per prestar el servei (en aquest sentit, l'article 343 LEC recull les principals causes de rebuig de perïts).

En aquest punt, l'essencial és recaptar i analitzar la informació disponible sobre el client potencial i els tercers afectats o involucrats, com ara: nom complet, activitat, reputació, auditor, dades sobre el seu grup empresarial, els seus accionistes i les seves participades, informació sobre persones rellevants o especialment relacionades, etc.

En el cas que es trobessin fets o indicis que es pogués produir un detriment de la independència del perít (incloent-hi l'existència de conflictes d'interès significatius), aquest hauria de renunciar a l'encàrrec rebut.

• **Comprendre el propòsit de l'encàrrec en tots els seus extrems**

Respecte a l'enteniment de l'encàrrec, és precís conèixer-ne els termes amb la finalitat de conèixer les expectatives del client, l'objecte de la discussió, els objectius i abast de l'encàrrec o la documentació disponible, entre altres coses.

L'anterior permet al pèrit formar-se una idea completa de l'encàrrec i de les seves particularitats, avaluar els riscos associats a la realització de la feina i determinar de forma preliminar si podrà completar-la d'acord amb els estàndards professionals i legals que li són exigibles i assolir així conclusions sòlides i fonamentades.

• **Avaluar la pròpia experiència i capacitat professional per desenvolupar la feina**

El pèrit haurà d'avaluar si la seva capacitat i experiència és apta per desenvolupar adequadament l'encàrrec.

En aquest sentit, haurà d'avaluar (i) si l'objecte de l'informe pericial se circumscriu al seu àmbit d'experiència professional o titulació acadèmica, i (ii) en el cas que l'encàrrec ho requereixi, si disposa dels recursos personals (equip) amb la formació, capacitats, eines i experiència necessàries per cobrir tots els aspectes inclosos en l'encàrrec dins dels terminis establerts.

• **Estimar els honoraris raonables**

Per la seva actuació professional, el pèrit té dret a percebre una retribució o honoraris adequats, així com al reintegrament de les despeses incorregudes per la realització de l'encàrrec. En aquest sentit, el pèrit haurà de realitzar una estimació prèvia dels seus honoraris en funció d'aspectes com l'abast de la feina, el temps estimat de dedicació, la complexitat tècnica o els terminis de realització de l'encàrrec. Aquesta retribució haurà de ser justa i raonable per a ambdues parts (pèrits i client).

• **Establir els termes de l'encàrrec en una proposta formal**

Revisats tots els aspectes anteriors, el pèrit es trobarà en condicions de procedir a l'acceptació de l'encàrrec. En aquest moment, s'hauran d'establir, de comú acord amb el client, els termes i les condicions definitives de l'encàrrec, com el tipus d'informe que cal emetre, l'abast del projecte, els procediments que s'han de realitzar o el termini de realització de l'encàrrec i de lliurament del dictamen o informe pericial.

Els aspectes esmentats s'hauran de plasmar en una *carta d'encàrrec* –proposta formal acceptada per ambdues parts–, en la qual es recullin, a més, les limitacions identificades en la fase d'avaluació de l'encàrrec, els drets, obligacions i responsabilitats del pèrit i del client, la naturalesa dels serveis –convé destacar que no es realitza una auditoria de comptes–, la font de procedència de la informació sobre la qual el pèrit aplicarà els seus procediments, les possibles restriccions a l'ús de determinada informació, els honoraris, els serveis no inclosos en els honoraris, així com qualsevol altra consideració que les parts considerin oportú.

En aquesta fase, i reprenent la qüestió relativa a la independència del pèrit i als conflictes d'interès, s'ha de prendre en consideració que, en cas que el potencial client sol·liciti al pèrit una proposta de serveis professionals abans que aquest hagi completat l'avaluació de qualsevol conflicte d'interès o causa d'incompatibilitat, resulta convenient deixar constància en la corresponent carta d'encàrrec que, amb anterioritat a la possible acceptació de l'encàrrec, s'hauran de completar aquesta avaluació per tal de determinar si concorren circumstàncies que poguessin donar lloc a un potencial conflicte d'interès o a un risc excessiu amb alguna de les parts involucrades.

• **Controlar l'aparició de noves circumstàncies que puguin afectar la continuïtat de l'encàrrec acceptat**

Encara que el pèrit accepti inicialment un encàrrec, aquest ha de prendre en consideració que durant el transcurs d'una feina poden sorgir noves circumstàncies que podrien afectar-ne la continuïtat, obligant a modificar la carta d'encàrrec o la composició de l'equip o, fins i tot, a renunciar a l'encàrrec. Entre aquestes circumstàncies cal destacar:

– *Circumstàncies que poguessin afectar la independència del pèrit*, enteses com a aquelles que, en cas d'haver-se conegut prèviament a l'acceptació de l'encàrrec, haguessin afectat l'avaluació del compliment de requisits d'independència que va realitzar el pèrit. El pèrit haurà d'informar el client i realitzar una nova avaluació de l'encàrrec rebut per tal d'adequar les condicions de la carta d'encàrrec al nou escenari, podent arribar fins i tot a renunciar-hi en cas que la seva independència es veïés afectada o menyscabada.

– *Modificacions substancials de les circumstàncies o dels termes de l'encàrrec que es puguin donar*. Si hi apareixen, el pèrit haurà de comunicar al client aquestes modificacions i procedir a elaborar, si escau, una carta d'encàrrec addicional que recollís les noves condicions per a la seva acceptació expressa per part del client.

En definitiva, abans de procedir a l'acceptació d'un encàrrec, el pèrit ha de realitzar una avaluació minuciosa de les circumstàncies que envolten la possible feina, per tal de garantir que actuarà sota els supòsits d'independència, objectivitat i imparcialitat que li són exigibles. Així mateix, durant la realització de l'encàrrec, el pèrit ha de prestar atenció als canvis en les circumstàncies que puguin afectar els aspectes anteriors i, per tant, puguin suposar un impediment per a la continuïtat de l'encàrrec rebut.

Tot això redunda, a més, en benefici del client mateix que realitza l'encàrrec, atès que qualsevol incidència o incompliment dels requeriments abans comentats podria suposar que el jutge o àrbitre encarregat de l'assumpte no prengui en consideració la prova pericial aportada, amb el consegüent perjudici per als interessos de qui realitza aquest encàrrec.

INDEPENDÈNCIA I CONFLICTES D'INTERÈS Tamara Seijo

Un dels aspectes que el pèrit ha d'analitzar prèviament a l'acceptació d'un encàrrec és veure si és o no independent, si existeix algun tipus de conflicte d'interès o si té algun interès en la consecució de la feina.

És a dir, el pèrit ha de tenir present en tot moment que ha de ser aliè als interessos de les parts i ser conscient dels beneficis o perjudicis que pot comportar a les parts del litigi, d'aquí que sigui indispensable, en el mateix procediment, per exemple, no tenir parentiu fins al quart grau amb els litigants, no haver tingut una intervenció prèvia contrària com a pèrit i no tenir interessos directes o indirectes en el plet.

En aquest sentit, podem destacar que el pèrit s'ha d'acollir, entre d'altres, a l'article 335, apartat 2, denominat "Objecte i finalitat del dictamen de pèrits. Jurament o promesa d'actuar amb objectivitat" de la LEC, que estableix el que reproduïm, textualment, a continuació:

"En emetre el dictamen, el pèrit haurà de manifestar, sota jurament o promesa de dir la veritat, que ha actuat i, si escau, actuarà amb la major objectivitat possible, prenent en consideració tant el que pugui afavorir com el que sigui susceptible de causar perjudici a qualsevol de les parts, i que coneix les sancions penals en les quals podria incórrer si incomplís el seu deure com a pèrit".

D'altra banda, i en relació amb els supòsits en els quals s'estigui prestant al client altres serveis, com els serveis d'auditoria, s'ha de tenir en consideració el que estableix el Capítol III "Exercici de l'activitat d'auditoria de comptes" de la Llei d'auditoria de comptes (Llei 22/2015, de 20 de juliol).

En aquest context, tal com es desprèn de l'article 15 del Capítol III d'aquesta llei, cal destacar que la independència es pot veure amenaçada per factors com l'autorevisió, l'interès propi, l'advocacia, la familiaritat o confiança o la intimidació, entre d'altres.

Així mateix, de l'"Article 16. Causes d'incompatibilitat" del mateix Capítol, es desprèn que és incompatible per a l'auditor de comptes:

"(...) b) (...) 2n. La prestació a l'entitat auditada de serveis de valoració, excepte que es compleixin els requisits següents:

- i. Que no tinguin un efecte directe o tinguin un efecte de poca importància relativa, per separat o de forma agregada, en els estats financers auditats;*
- ii. Que l'estimació de l'efecte en els estats financers auditats estigui documentada de forma exhaustiva en els papers de treball corresponents a la feina d'auditoria."*

"(...) b) (...) 4t. La prestació de serveis d'advocacia simultàniament per a l'entitat auditada, tret que aquests serveis els prestin persones jurídiques diferents i amb consells d'administració diferents, i sense que es puguin referir a la resolució de litigis sobre qüestions que puguin tenir una incidència significativa, mesurada en termes d'importància relativa, en els estats financers corresponents al període o exercici auditat."

Sobre la base de l'anterior, cal destacar que, tal com es desprèn de l'"Article 16. Causes d'incompatibilitat", es considera com a causa d'incompatibilitat la prestació de serveis de valoració i avaluació de quantitats signifi-

ves dels estats financers, sempre que la feina comporti un cert grau de subjectivitat. Així mateix, la prestació de serveis d'advocacia i auditoria no són compatibles en termes d'independència excepte en el cas que els realitzin persones jurídiques diferents.

D'altra banda, i en cas que sigui d'aplicació, no s'han d'oblidar les condicions d'independència establertes per als prestadors de serveis a societats registrades en la Comissió Nacional de Valors dels Estats Units (Securities Exchange Commission – SEC). Així, cal esmentar que la Llei Sarbanes Oxley estableix que, per a qualsevol societat emissora registrada en la SEC, l'empresa de serveis d'auditoria haurà de ser diferent de l'empresa que presti altres serveis, com ara serveis legals, de peritatge, d'auditoria interna, d'avaluació o valoració, de disseny de sistemes d'informació, etc.

En relació amb el "conflicte d'interessos", podem definir-lo com aquelles situacions en les quals el judici de l'individu –concernent al seu interès primari– i la integritat d'una acció tendeixen a estar indegudament influenciats per un interès secundari, de tipus generalment econòmic o personal. Existeix conflicte d'interessos quan en l'exercici de les tasques dins d'una institució sobrevé una contraposició entre els interessos propis i institucionals.

En aquest sentit, la LEC es refereix al concepte de conflicte d'interessos en els articles 124 "Àmbit de la recusació dels pèrits" i 343 "Rebuig dels pèrits", tal com exposem a continuació de forma literal:

"Art. 124 Àmbit de la recusació dels pèrits
1. Només els pèrits designats pel tribunal mitjançant sorteig podran ser recusats, en els termes previstos en aquest capítol. Aquesta disposició és aplicable tant als pèrits titulars com als suplents.

2. Els pèrits autors de dictàmens presentats per les parts només podran ser objecte de rebuig

per les causes i en la forma que preveuen els articles 343 i 344 d'aquesta Llei, però no recusats per les parts.

3. A més de les causes de recusació previstes en la Llei orgànica del poder judicial, són causes de recusació dels pèrits:

1a. Haver donat anteriorment sobre el mateix assumpte un dictamen contrari a la part recusant, ja sigui dins o fora del procés.

2a. Haver prestat serveis com a pèrit al litigant contrari o ser-ne dependent o soci.

3a. Tenir participació en una societat, establiment o empresa que sigui part del procés.”

De conformitat amb l'anterior, i com a resum, són causes de recusació dels pèrits (i) haver donat anteriorment un dictamen a la part recusant, (ii) haver prestat serveis al litigant contrari o ser-ne soci i (iii) tenir participació en una empresa que formi part del procés.

“Art. 343. Rebuig dels pèrits. Temps i forma del rebuig.

1. Només podran ser objecte de recusació els pèrits designats judicialment.

En canvi, els pèrits no recusables podran ser objecte de rebuig quan concorri en ells alguna de les circumstàncies següents:

1r. Ser cònjuge o parent per consanguinitat o afinitat, dins del quart grau civil, d'una de les parts o dels seus advocats o procuradors.

2n. Tenir interès directe o indirecte en l'assumpte o en un altre de similar.

3r. Estar o haver estat en situació de dependència o de comunitat o contraposició d'interessos amb alguna de les parts o amb els seus advocats o procuradors.

4t. Mantenir amistat íntima o enemistat amb qualsevol de les parts o amb els seus procuradors o advocats.

5è. Qualsevol altre circumstància, degudament acreditada, que els faci desmerèixer en el concepte professional.

2. El rebuig no es podrà formular després del judici o de la vista, en els judicis verbals. Si es tractés d'un judici ordinari, el rebuig dels pèrits autors de dictàmens aportats amb demanda o resposta es proposarà en l'audiència prèvia al judici.

En formular un rebuig de pèrits, es podrà proposar la prova conduent a justificar-lo, excepte la testifical.”

En aquest context, sobre la base de l'article 343 de la LEC, cal esmentar que el pèrit podrà ser objecte de rebuig si: (i) és cònjuge o parent consanguini d'una de les parts o dels seus advocats, (ii) té interès directe o indirecte en l'assumpte, (iii) existeix o ha existit una situació de dependència o contraposició d'interessos amb alguna de les parts o amb els seus advocats, (iv) existeix amistat o enemistat amb alguna de les parts o amb els seus advocats, i (v) qualsevol circumstància que el faci desmerèixer en el concepte professional.

En definitiva, i a manera de resum:

1. El pèrit haurà d'analitzar prèviament a l'acceptació de l'encàrrec si és independent, si existeix algun tipus de conflicte d'interès o si té algun interès en la consecució de la feina, és a dir, el pèrit ha de ser aliè als interessos de les parts i ser conscient dels beneficis o perjudicis que pot comportar a les parts del litigi.

2. Dins d'una mateixa societat d'auditoria o de la xarxa a la qual pertany, en els casos en què el client sigui un client d'auditoria, s'hauran de tenir en

consideració els aspectes següents: a) si la feina comporta un alt grau de subjectivitat, i b) que representi un impacte "material", en termes d'importància relativa, en els estats financers auditats.

3. D'altra banda, dins d'una mateixa societat d'auditoria, el soci que signi l'informe d'auditoria dels comptes anuals no pot signar també l'informe pericial i, en aquells casos particulars en els quals es tracti d'un client SEC, la societat d'auditoria no podrà emetre cap informe pericial, independentment del soci que el signi.

4. Tenir en consideració els motius de rebuig (pèrit de part) i recusació (designació judicial) que recull la LEC.

5. S'han d'establir mecanismes que permetin conèixer si la feina que s'ha de desenvolupar pot perjudicar els interessos d'un altre client (conflicte comercial), ja sigui (i) per designació judicial, essent alguna de les parts el client, o (ii) essent pèrit de part, i que la contrapart sigui també client.

6. Actuar sota el mandat de l'article 335.2 de la LEC.

7. En ambdues qüestions (independència i conflicte d'interessos), s'hauria de deixar evidència per escrit dels procediments i anàlisis realitzats i de les conclusions assolides.

L'CO)

(concurstal)

Raül Lorente

Membre de la Comissió de
Concurstal del CCJCC
Soci d'LBL Partners

Les irregularitats comptables des del prisma concurstal

Segurament el concurs continuarà estigmatitzat i els empresaris en dificultats no hi acudirán com a sistema que permeti ajudar a reestructurar financerament les empreses viables. Segons FOGASA, el 2015 a Espanya es van declarar insolvents unes 42.000 empreses i només 4.900 van acudir a concurs. I això, entre molts altres motius, té a veure amb el recel a l'administració de justícia, als administradors concurstals, al cost i requisits d'accés, a la manca de pedagogia empresarial i d'agents en general, a la posició de les administracions públiques (tant per la seva passivitat quant a no denunciar insolvències conegudes, com pels seus privilegis) i... a les sancions que pugui deparar la peça de qualificació.

1r) La justificació de la repressió de les irregularitats comptables

La Llei concurstal preveu l'obertura d'una secció de qualificació per a tots aquells concursos considerats onerosos¹. Els comportaments comptables sancionats concurstalment es troben recollits específicament en els articles 164.2 i 165.3 de la LC.

¹ Això és, aquells concursos en què s'obre la fase de liquidació quan les condicions del conveni impliquen una quitació superior a 1/3 del deute o una espera de més de 3 anys per al pagament.

En el primer cas, entre els supòsits "*iures et de iure*" (aquells que no admeten prova en contra), se sanciona "***l'incompliment substancial del deure de portar la comptabilitat, el portar doble comptabilitat i la comissió d'irregularitats comptables rellevants per a la comprensió de la situació financera o patrimonial del deutor***".

En el segon cas, entre els supòsits *iuris tantum*, se sanciona ***l'incompliment dins dels tres anys anteriors a la presentació del concurs de determinats deures comptables relatius a la formulació dels comptes anuals, el deure de verificació dels comptes anuals i el deure de dipòsit dels comptes anuals***.

Els motius que inspiren aquesta anàlisi de la conducta dels administradors, apoderats i directius en general, per part de l'administració concurstal i el Ministeri fiscal, es basa en la necessitat que els operadors transmetin una informació real de la seva situació econòmica, financera i patrimonial que permeti adoptar, al mercat, les decisions basades en dades certes. Dit d'un altra forma, les empreses que, operant en el mercat, donen una informació irreal perjudiquen al sistema, per exemple, percebent una retribució per dividends o bons no d'acord amb la situació real, etc.

A aquest respecte, es podria obrir un debat sobre qui hauria d'estar legitimat per efectuar aquest control, si no seria més adequat realitzar un control *ex ante* major.

2n) Aspectes clau de la comptabilitat: definició de termes bàsics

- Qui és el deutor legalment obligat a portar la comptabilitat?
El comerciant o empresa mercantil (art. 25 CCom) i el deutor comú obligat pel fet de ser obligats tributaris (LIRPF, LIVA).
- Quina documentació comptable és obligatòria?
La LC no concreta quins llibres comptables són els obligats, amb la qual cosa cal remetre's al CCom, TRLSC, PGC i Resolucions ICAC.
- Què s'ha d'interpretar per irregularitat?
En sentit ampli, una infracció dels principis i normes de comptabilitat generalment acceptats.

Els principis essencials sobre els quals s'assenta són:

- Els comptes anuals s'han de redactar amb claredat;
- Atenent a la realitat econòmica de les operacions i no només a la seva forma jurídica;
- La informació inclosa en els comptes anuals ha de ser rellevant i fiable;
- La informació financera ha de complir amb les qualitats de comparabilitat i claredat;
- L'aplicació dels principis comptables d'empresa en funcionament: meritació, uniformitat, prudència, no compensació i importància relativa.

3r) Interpretació del concepte d'incompliment substancial

En la pràctica ens podem trobar amb una casuística que tractarem de desglossar:

- Inexistència de comptabilitat, llibres o compliment parcial de l'obligació.
La comptabilitat és un instrument per a la presa de decisions empresarials pel fet que reflecteix la imatge de la situació econòmica, patrimonial i financera d'una empresa. Aquesta font d'informació es considera, a més, un mitjà de prova amb el qual poder arribar a conèixer fets de caràcter econòmic relacionats amb l'empresa. Si un empresari incompleix el deure de portar la comptabilitat —és a dir, la seva inexistència—, s'ha de conceptualitzar com a sancionable atès el seu caràcter substancial, ja que sense ella no és possible obtenir la traçabilitat de les operacions realitzades pel deutor.

L'administració concursal haurà d'avaluar la rellevància de dur la comptabilitat del deutor, en relació amb el contingut mínim obligatori i addicional (atenent a la tipologia del deutor).

- Existència d'omissions o defectes.
Per determinar en quin grau s'ha de conceptualitzar com a substancial l'existència d'omissions, cal analitzar els quatre elements decisius següents:
 - Material: una informació o una manca d'informació derivada de la comptabilitat del deutor que no es correspon amb la realitat d'una operació econòmica;
 - Quantitatiu: aquesta discordança entre la comptabilitat i la realitat econòmica s'ha de traduir en unes diferències econòmiques importants;
 - Qualitatiu: ha d'afectar a elements determinants per conèixer la veritable situació patrimonial i financera del concursat;

- Subjectiu: certa intencionalitat o l'incompliment de les més elementals regles de la diligència exigible al concursat.

La NIE-ES240, sobre "responsabilitats de l'auditor en l'auditoria d'estats financers respecte al frau", pot ser una eina de treball molt útil per poder identificar irregularitats rellevants. En podem destacar les següents:

- Assentaments realitzats en comptes que no corresponen, inusuals o poc utilitzats.
- Assentaments realitzats per persones que normalment no realitzen assentaments en el llibre diari.
- Assentaments registrats al tancament del període, o amb posterioritat al tancament, l'explicació o descripció dels quals sigui escassa o inexistent.
- Assentaments realitzats abans o durant la preparació dels estats financers que no tinguin números de compte.
- Assentaments que continguin números rodons o amb terminacions coincidents.
- Assentaments que continguin transaccions de naturalesa complexa o inusual.
- Assentaments que continguin estimacions significatives i ajustaments al tancament del període significatius.
- Assentaments que no s'hagin conciliat oportunament o continguin diferències no conciliades.
- Assentaments que continguin transaccions intragrup.
- Assentaments que estiguin associats d'alguna manera a un risc identificat d'incorrecció material deguda a frau.

Alguns exemples de la pràctica judicial poden ser il·lustratius de la casuística

més usual amb relació a les irregularitats comptables:

- a) La irregularitat pot consistir en una sola conducta o en un conjunt.
- b) La irregularitat pot procedir tant d'una transgressió conscient i voluntària dels principis i normes comptables com d'una imperícia greu².
- c) La irregularitat s'ha de cometre en la comptabilitat entesa en sentit ampli, comprensiva tant dels comptes anuals com dels suports comptables, i serà rellevant si ha transcendit el coneixement a tercers i els ha dut a contractar sobre la base de dades incorrectes.
- d) Manca de legalització de llibres o manca de dipòsit dels comptes anuals o incompliment tardà de la seva presentació. En principi, no s'hauria de catalogar com a infracció substancial si és possible verificar per altres mitjans l'autenticitat dels comptes (bàsicament, presentació de comptes anuals, impostos).

qualificació culpable del concurs- (arts. 164 i 165 de la LC).

- 3) Un dany.
- 4) Un nexa casual entre la conducta i el dany.

En aquest punt, ens centrem a desenvolupar l'apartat relatiu al càlcul del dany i els mètodes més utilitzats, mitjançant un exemple:

HIPÒTESIS BÀSIQUES:

(a) Data de sol·licitud del concurs	01/02/2015
(b) Data de la insolvència acreditada	01/09/2014
(c) Data màxima de presentació del concurs	01/11/2014
Demora en la presentació del concurs (c)-(a)	92 dies

Evolució del passiu

Detall passiu 1/11/2014	1.600.000,00 €
Detall passiu a 1/2/2015	1.900.000,00 €

4t) Càlcul de la generació o agreujament de la insolvència

El càlcul de la responsabilitat concursal s'ha d'interpretar actualment (després del RD 4/2014, art. 172 bis LC) en clau d'indemnització (i no sancionadora). Així, els elements que s'han d'acreditar a l'efecte del càlcul de la indemnització són els següents:

- 1) Una conducta (acció o omissió imputable a la persona afectada).
- 2) Un criteri d'imputació –basat en la

² Malgrat que, des del punt de vista comptable, es requereix per apreciar la irregularitat rellevant que concorri com a element la intencionalitat, en matèria concursal aquesta intencionalitat no és requisit necessari per apreciar l'existència d'una irregularitat rellevant a l'efecte de qualificació del concurs (STS 16/1/2012).

Dades presentades als textos definitius

		Textos definitius
Privilegi especial 90.4	680.932,53 €
Privilegi general	118.301,74 €
Ordinari	982.936,89 €
Subordinat	332.055,90 €
TOTAL	2.114.227,06 €

		€
Massa activa a 1/5/2015	1.440.994,15
Crèdits concursals a 1/11/2014	2.114.227,06

Compte de resultats	2014	01/02/2015
Xifra de negoci	150.000,00 €	45.000,00 €
Aprovisionaments	-105.230,00 €	-35.000,00 €
Altres despeses d'exploració	-23.043,02 €	-85.250,00 €
Amortització de l'immobilitzat	-7.211,50 €	0,00 €
Deteriorament i resultat alienacions immobiliàries	-27.604,86 €	0,00 €
Altres resultats	0,00 €	0,00 €
RESULTAT D'EXPLOTACIÓ	-13.089,38 €	-75.250,00 €
Despeses financeres	-14.278,58 €	0,00 €
RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS	-27.367,96 €	-75.250,00 €
Impostos sobre beneficis	0,00 €	0,00 €
RESULTAT DE L'EXERCICI	-27.367,96 €	-75.250,00 €

algunes matisacions que moderen aquest agreujament, considerant el percentatge en què s'incrementa el passiu durant el període ressenyat.

En el nostre supòsit, la condemna es xifraria en 300.000€, import equivalent a la diferència entre el passiu existent en la data en què hauria d'haver-se sol·licitat el concurs (1/11/2014) i la data en què efectivament es va sol·licitar (1/2/2015).

MÈTODES DE CàLCUL DE RESPONSABILITAT

A) DÈFICIT CONCURSAL (diferència entre actiu i passiu concursal)

Per al cas analitzat, el dèficit importaria la quantitat de 673.232,91€ (diferència entre l'actiu ressenyat en l'informe i el passiu concursal), import que es podria moderar atenent a criteris com:

- Tipologia de creditors. No tots els creditors disposen del mateix coneixement i capacitat d'anàlisi de la informació. Així, un empleat, els organismes públics o una entitat financera disposen de mitjans humans i tècnics molt diferents.
- Informació oferta. No és idèntic oferir al mercat una informació errònia que no oferir-la. En el primer cas, la informació "real" remesa és la base del "frau" als seus receptors. Per contra, en cas que l'empresa no hagi posat en coneixement informació patrimonial o financera, el perjudici es basaria en la manca d'informació per a la seva decisió d'operar o no amb la companyia. No obstant això, cal assenyalar que, davant la manca d'informació, si s'ha contractat

amb la concursada és perquè s'ha assumit un risc, precisament el de no disposar d'informació, cosa que podria ser considerada com un element atenuant en la qualificació de conducta.

- La qüestió és en quin moment s'han de "sancionar" les irregularitats comptables: en el moment de la seva comptabilització, de la seva transmissió a tercers, en la data de legalització dels llibres, en la data d'aprovació dels comptes, en la data del seu dipòsit...
- La conducta ha estat generadora de l'estat d'insolvència o bé agreujadora.
- La durada de la conducta.

B) VALOR DELS CRÈDITS NASCUTS AMB POSTERIORITAT AL DEURE DE SOL·LICITAR EL CONCURS

El criteri general sobre el qual s'assenta és la imputació de l'agreujament sobre la base de l'increment del passiu en el període des del qual s'hauria de sol·licitar el concurs fins al moment en què es va sol·licitar. Sobre aquest criteri hi ha

C) VALOR DE LES PÈRDUES

Aquest criteri valora l'agreujament atenent al detriment de la solvència en què pot haver incorregut la deutora i que, segons el meu parer, és l'adequat si es realitzen alguns ajustaments, com eliminar les despeses que s'haguessin produït inevitablement, com ara indemnitzacions, despeses necessàries per presentar concurs, etc., les pèrdues que no suposen un agreujament de la insolvència atès que no tenen impacte en el flux de caixa, com són amortitzacions, provisions, etc.

+ (-) AJUSTAMENTS	2014	01/02/2015
Amortització immobilitzat	7.211,50 €	0,00 €
Deteriorament i resultat alienacions immobilitzat	27.604,86 €	0,00 €
Despeses necessàries per al concurs	0,00 €	66.000,00 €
Interessos de demora no registrats	0,00 €	0,00 €
RESULTAT AJUSTAT	7.448,40 €	-9.250,00 €

Amb el que el perjudici s'obtidria:

Resultat diari ajustat	20,41 €	-308,33 €
------------------------	---------	-----------

DIES DE RETARD	61	31
-----------------------	----	----

PRORRATEIG DEL RESULTAT	1.244,80 €	-9.558,33 €
--------------------------------	-------------------	--------------------

(a) (b)

RESULTAT (AGREUJAMENT PATRIMONIAL) (a) + (b)	-8.313,53 €	
---	--------------------	--

5è) CONCLUSIÓ

L'evolució de la normativa, jurisprudència, casuística, etc., porta a una disparitat de criteris de quantificació de la condemna. No obstant això, de forma apriorística podríem identificar els paràmetres següents:

Regla d'imputació del total dèficit per als casos en què existeix manca de portar la comptabilitat (presumpció *iuris tantum*), atès que aquestes accions o omissions no fan possible la comprensió de la situació patrimonial o financera de la societat i, per això, no es pot elaborar una metodologia que permeti una quantificació objectiva.

Regla d'imputació de la pèrdua de massa per als casos d'alçament de béns o de sortida fraudulenta de béns.

Regla d'imputació per comparació d'estats financers per als casos en els quals s'han detectat irregularitats comptables; se sanciona el fet del perjudici

ocasionat als destinataris (reals o potencials) d'una informació enganyosa que pot haver generat o agreujat el deutor, per al càlcul del qual proposaria el següent:

- D'entre les diferents causes generadores o agreujants del concurs, hem d'intentar aïllar les culposes.

- Definir un indicador o conjunt d'indicadors que ens permetin sintetitzar en termes d'anàlisi economicofinancera la situació d'insolvència.

- Determinar la situació economicofinancera global pre concursal (balanç/compte de resultats i flux de caixa) en diferents escenaris: causes culposes i causen no culposes per respondre a la pregunta: haguéssim entrat en insolvència sense la causa culposa?

- Distribuir la imputació del dèficit atenent a les causes culposes i a les no culposes.

Regla d'imputació d'increment de passiu o agreujament insolvència per als casos de demora en la presentació de concurs.

NOVA WEB DEL CØL·L3G1

- Nova arquitectura de continguts per facilitar l'accés a la informació.
- Web mòbil optimitzat perquè s'adapti correctament a qualsevol dispositiu mòbil.
- Flexibilitat i autonomia en la gestió de continguts.
- Millora en les comunicacions: optimitzem la mecànica d'enviament dels comunicats.
- Seguretat: hem implementat les millors pràctiques anti intrusió.
- Diseny senzill.
- Millorem la lectura.
- Nova url auditorscensors: simplifiquem per facilitar l'accés a més professionals.

www.auditorscensors.com

Benvingut al nou espai de la Professió d'Auditoria

Una nova etapa en el desenvolupament de la professió d'auditoria.

ENVIAR

NOTICIES

Definició i objectius

La definició i objectius de la professió d'auditoria.

ENVIAR

Però, ¿per què?

Però, ¿per què? La resposta és simple: per garantir la qualitat i la seguretat dels serveis.

ENVIAR

El futur de la professió

El futur de la professió d'auditoria és brillant i prometedor.

ENVIAR

l'cb)

(Ciberseguretat)

Sergi Gil

Responsable de Deloitte CyberSOC Academy a nivell Internacional

Tu també ets objectiu dels ciberdelinqüents

Ja ningú nega que estem immersos en un món totalment connectat i digital. Directius i empleats, persones i famílies... tots, en diferent mesura, formem part d'una societat connectada en un procés continu de digitalització de tota la nostra activitat professional i personal. Vulguem o no, tots estem compartint certa informació que romandrà a la xarxa de forma indefinida. Petits actes formen part d'aquesta afirmació, per exemple:

- o Qui no ha penjat mai una fotografia en una xarxa social?
- o Qui no té un perfil professional públic?
- o Qui no ha posat mai una foto de perfil en aplicacions de missatgeria instantània?
- o Qui no utilitza navegadors al mòbil per desplaçar-se?

El nou paradigma tecnològic ens ha ajudat i ens aportarà molts beneficis, noves formes de treballar, relacionar-nos i fer negocis, però també tindrà les seves conseqüències negatives i perills. Som realment conscients de la situació a què estem exposats com a persones i professionals? Al món professional, les empreses han començat a prendre certes mesures per blindar la seva privacitat o seguretat, encara que mai estarà

assegurada al 100%. Però, i les persones? Què estem fent per protegir la nostra integritat i la de les nostres famílies?

Abans d'entrar en el concepte de ciberseguretat, és important conèixer algunes magnituds. Segons el govern dels Estats Units, del 2009 al 2014 s'ha produït una evolució del 66% en el nombre d'atacs, que han passat de 3,9 a 42,8 milions. En total, la quantificació econòmica d'aquestes xifres estaria entorn dels 400.000 milions de dòlars, quantitat que supera el PIB de molts països.

La ciberseguretat ens ha de preocupar a tots. A diari tenim molts exemples d'atacs a empreses i, en conseqüència, a les persones que hi treballen, com per exemple l'atac a Apple, on es van robar les imatges de *celebrities*, l'atac a la xarxa social de contactes Ashley Madison, el recent atac a una planta depuradora d'aigua del Regne Unit que va contaminar l'aigua dels ciutadans, etc.

Molts pensem que això no va amb nosaltres, que únicament ataquen a personalitats destacades (empresaris, polítics, etc.) o a empreses amb molts beneficis, que també, però no és així. En aquests moments, el **ciberkrim** mou més diners que el tràfic d'armes i de drogues, cosa que ens obliga

a fer una reflexió: estem compartint informació personal o professional a la xarxa que hauria de preocupar-nos? Ens podem protegir de forma individual? Estem contribuint sense saber-ho a facilitar la feina dels ciberdelinqüents?

Per donar resposta a aquestes preguntes, a continuació tractarem els aspectes següents:

1. Motivacions dels ciberdelinqüents per perpetrar els atacs.
2. Principals atacs als que estem sotmesos com a persones o professionals.
3. Què s'està movent als mercats negres.

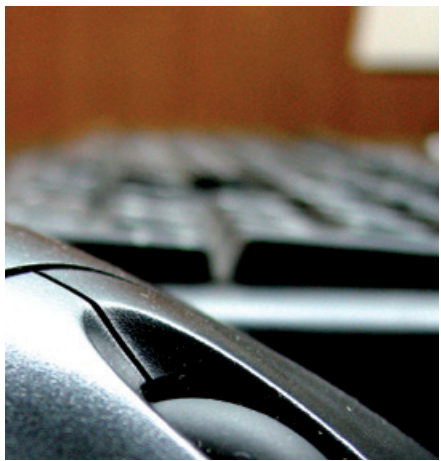
En **primera** instància, és important entendre les motivacions dels “dolents”. Com a base, prendrem la informació proporcionada pel portal especialitzat *Hackmagedon* al febrer del 2016, encara que personalment opino que és molt complicat classificar aquest tipus de dades per la complexitat del tema, ja que en la majoria d'ocasions no sabem que estem sent atacats o no ho diem per por a l'impacte reputacional:

1. **Ciberkrim**: aquest tipus d'accions representa el 63% dels atacs i correspon a totes les accions que tenen com a objectiu

un benefici econòmic per part dels delinqüents. Un exemple d'aquest tipus de motivació podria explicar-se a través del **phishing**, correus que tots hem rebut en algun moment, habitualment suplantant la identitat d'un banc, que té com a objectiu robar les nostres credencials (usuari i contrasenya) per vendre-les al mercat negre.

2. **Hactivisme**: representa el 27% dels atacs i són totes les accions que tenen com a objectiu reivindicar un ideal o una opinió en contra de certes actuacions empresarials o professionals. Normalment estan dirigides a empreses o governs per mostrar el descontent amb les decisions preses. Un exemple podria ser els atacs que estan declarant certs grups internacionals, com pot ser **Anonymous** (grups de persones connectades a través de la xarxa amb coneixements informàtics que actuen per aconseguir certes causes, considerades legítimes per alguns i il·legítimes per altres) contra certs polítics dels Estats Units com a conseqüència de les seves declaracions i posicionament.

3. **Ciberespionatge**: aproximadament representa el 6% del total dels atacs i correspon a totes les activitats que tenen com a objectiu obtenir informació confidencial o secrets d'un tercer sense el seu consentiment, no per vendre-la, sinó

per anticipar-se a possibles esdeveniments, normalment amb l'objectiu de robar informació personal, decisions polítiques als governs, fórmules secretes, acords comercials, etc.

4. **Ciberguerra**: correspon aproximadament al 4% dels atacs i fa referència a totes aquelles accions de guerra que es desplacen a Internet a través de qualsevol tipus de tecnologia amb l'objectiu de causar un dany o alterar certs actius, normalment entre governs o grups paramilitars. Un exemple molt conegut pot ser el cas de Wiki Leaks, on es va publicar tot tipus de documentació diplomàtica del govern dels Estats Units com a conseqüència d'algunes de les seves actuacions. No es coneix l'origen del finançament dels grups que ho van fer possible, però tot apunta que altres governs podrien estar-hi implicats.

En **segon** lloc, i per començar a entrar en detall de com podem intentar minimitzar l'impacte de certs atacs, és important tenir una visió de quins són els principals atacs que s'estan produint en la societat i el seu significat:

o **Malware**: és una de les principals amenaces dels últims anys i es tracta d'un programa maliciós que s'instal·la als nostres sistemes amb l'objectiu de no ser

identificat. Té una comunicació directa amb el creador i obeeix les seves ordres, com per exemple controlar la càmera web, sostreure informació, llençar atacs contra altres sistemes, emmagatzemar informació crítica, etc. Un exemple pot ser el *ransomware*, un *bug* que segresta la informació del teu equip i l'encrypta perquè no puguis utilitzar-la, demanant a canvi un rescat econòmic, normalment assequible (entre 300 i 3.000\$) perquè tothom pugui pagar de forma immediata.

o Atacs de denegació de servei

(DDoS): consisteix a enviar de forma massiva paquets de dades contra un sistema en concret amb l'objectiu de tombar el servei i deixar-lo fora de línia. En moltes ocasions haureu sentit parlar de les xarxes de PC zombis (ordinadors de gent particular infectats que romanen en silenci esperant el senyal del "dolent"), doncs una de les principals utilitats és la d'utilitzar-los per a aquest tipus d'atacs, aconseguint així més potència en els atacs i fent impossible la identificació de l'emissor.

o Amenaces persistents avançades

(APT): fa uns anys, els ciberdelinqüents llençaven els atacs a la xarxa i tenien com a objectiu perjudicar al major nombre de persones possible, per exemple posant un malware en una pel·lícula d'estrena amb l'objectiu d'extreure informació de tots els que l'executessin. Ara mateix també es fa, però estem observant un canvi de tendència: cada cop més, els atacs s'adrecen a persones o empreses concretes amb un objectiu molt concret, complint les següents característiques:

- Hi ha un filtrat previ de l'objectiu, el malware es dissenya expressament per infectar una persona o organització concreta.
- És silencios: el tens al sistema i no ets conscient que hi és complint ordres del seu creador.

- Són de llarga durada, ja que des que entren al sistema fins que són detectats passa un cert temps, si és que els detecten.

o **Enginyeria social:** és una de les formes més comunes i senzilles d'obtenir informació de les persones i tracta d'enganyar a través d'una suplantació d'identitat o de guanyar-se la confiança d'un tercer, en aquest cas un objectiu, per aconseguir obtenir el màxim d'informació possible. Un exemple d'aquest tipus d'atacs podria ser:

- **Phishing:** mail que reps a la teva safata d'entrada suplantant la identitat d'una persona o empresa de confiança, amb l'objectiu de robar informació confidencial. Per exemple, un mail del banc informant d'una actualització de les bases de dades amb un enllaç a un web on has d'accedir introduint les teves claus del banc per actualitzar la informació.
- **Trucada:** consisteix a suplantar la identitat de qualsevol persona o empresa a través del telèfon per aconseguir certa informació. Normalment l'objectiu de les trucades és el personal de recepció o assistents, amb informació molt valuosa als seus sistemes. L'atacant persuadeix la persona en qüestió mitjançant tècniques psicològiques, ja que a tothom li agrada demostrar el que sap, no vol ser mal educada o té por a les possibles conseqüències, i dona el que li demanen.
- **Dispositiu extern:** consisteix a emmagatzemar un malware dins d'un USB, per exemple, i deixar-lo accessible perquè qualsevol persona l'agafi i el posi al seu ordinador. Un cop posa l'USB, de forma automàtica s'executa l'arxiu maliciós i pren el control del PC.

En **tercer** lloc, en la línia dels principals atacs, és important conèixer quin tipus d'informació s'està venent als mercats

negres per ser conscients que tot el que fem o publiquem podria ser utilitzat després de forma maliciosa:

o Passaports o DNI falsos: s'ha d'evitar donar informació personal en xarxes socials, publicar fotos dels carnets d'identitat, números de DNI o qualsevol informació personal rellevant. Com a dada interessant, aconseguir escaneigs de documentació falsa pot tenir un preu molt econòmic, d'entre 1 i 10\$.

o Malware personalitzat: a través de webs molt ben organitzades de xarxes criminals, pots demanar que personalitzin un malware amb un objectiu molt concret per un import d'entre 3.000 i 6.000\$, assequible per a moltes persones que tinguin alguna intenció maliciosa cap a una persona o empresa, com ara un exemple que ha tingut una mala experiència en una companyia.

o Spam: correu no desitjat que s'envia de forma massiva amb la intenció que un percentatge molt baix dels receptors hi accedeixi i vegi certa informació o proporcioni certes claus o per tal de saturar els sistemes d'alguna companyia amb la recepció d'una gran quantitat d'informació en un moment concret. Els ciberdelinqüents tenen llistes massives de correus electrònics que roben dels usuaris i les posen a la nostra disposició a un cost d'entre 10 i 300\$.

o Atacs de denegació de servei: es posa en venda el servei de fer caure els sistemes d'alguna companyia a un preu mòdic d'entre 10 i 1.000\$ en funció de la sofisticació i de les dimensions de l'atac, sent molt crític per exemple per a empreses que basen la seva activitat a través d'Internet, com les plataformes de comerç electrònic.

o Informació corporativa: en funció del sector de la companyia, es posa a disposició del **públic underground** (espais

online d'accés limitat per a la majoria de persones corrents on els "dolents" publiquen la informació tota mena d'informació, per exemple:

- Correus dels treballadors d'una companyia. És útil per poder dur a terme atacs de phishing, com ara per aconseguir alguna credencial o usuari amb la qual suplantar la identitat d'una persona. Segons la dificultat d'aconseguir les dades, el preu pot oscil·lar entre 1 i 500\$.
- Targetes de crèdit corporatives: són útils per poder realitzar transaccions; el preu oscil·la entre 0,5 i 20\$.
- Estats financers: per conèixer en detall la situació real d'una companyia, normalment és informació molt demandada per la competència. El preu oscil·la entre 500 i 10.000\$.
- Informació R+D, fórmules o investigacions. El preu varia en funció de la qualitat de la informació i del negoci que pugui aportar, però acostuma a ser informació poc econòmica, únicament a l'abast d'uns pocs.

Un cop hem repassat el context del que està passant en el mercat, la pregunta clau que tots ens hem de fer és:

Què hem de fer per prevenir al màxim aquests riscos i no ser víctima d'un ciberatac? La realitat és que no existeix cap pràctica que asseguri la seguretat al 100%, però sí algunes recomanacions que hem d'intentar tenir en compte per minimitzar al màxim la possibilitat de rebre atacs:

1. Gestió de les contrasenyes: en relació amb les contrasenyes, hi ha diferents aspectes que cal tenir en compte:

- o No anotar les credencials o contrasenyes en notes adhesives i deixar-les al costat de l'ordinador o en fotografies al mòbil o xarxes socials, on una persona amb coneixements podria utilitzar múltiples tècniques per robar-les.
- o Utilitzar contrasenyes diferents en funció de l'aplicació a què s'estigui accedint. Un consell en aquest sentit per als que patim les conseqüències de la poca memòria és mantenir sempre una mateixa base i canviar únicament una part de la contrasenya i, si pot ser, combinar-ho amb majúscules i nombres, per exemple:
 - Facebook: "sobrenomdequanerapetit"+fk (la primera i última lletra de l'aplicació a què t'estàs connectant)+12 (primer i últim nombre del teu any de naixement)
 - LinkedIn: "sobrenomdequanerapetit"ln12 (tot seguit)

o En entorns més corporatius, és recomanable actualitzar les contrasenyes cada 45 dies i que tinguin una longitud mínima de 12 caràcters, complicant així els atacs de força bruta per intentar esbrinar-la (els delinqüents utilitzen diccionaris automàtics que generen paraules aleatòries, de manera que si en poses una de senzilla és molt fàcil que la trobi; com més llarga sigui, més temps triga a trobar-la).

2. Actualitzar de forma periòdica totes les aplicacions i dispositius: un dels punts d'entrada que utilitzen els "dolents" de forma més habitual són les vulnerabilitats en els sistemes operatius, programes o aplicacions que gran part de la població utilitza. Els fabricants, en detectar-ho, llancen actualitzacions; per tant, és important que tots revisem que tenim les

últimes versions instal·lades de qualsevol dels programes que utilitzem (navegadors, flash, aplicacions del mòbil, etc.).

3. Comprar llicències originals de software i aplicacions: és important que adquirim de forma lícita totes les aplicacions i programes que utilitzem a diari, ja que a part de ser il·legal no fer-ho, la majoria del contingut que corre per Internet està infectat de malware que té com a objectiu robar informació de l'usuari, romandre als dispositius per observar tot el que es fa, executar accions concretes, etc.

4. Evitar connexions Wi-Fi públiques: intentar fer un ús molt responsable de les xarxes públiques, com ara de restaurants, aeroports o hotels, encara que tinguin contrasenya, pot comportar certs riscos. En aquests casos, és recomanable utilitzar la connexió 3G o 4G dels nostres dispositius. En cas que no hi hagi més remei, cal utilitzar un servei VPN (encripta el tràfic de la connexió) per a la connexió i mai connectar-se a serveis com per exemple la banca online.

5. Dispositius d'emmagatzematge externs (USB): evitar l'ús dels dispositius externs si no coneixem la seva procedència. És molt habitual que els ciberdelinqüents regalin els dispositius infectats per aconseguir certa informació i introduir malware en els ordinadors on s'introdueixen. La millor pràctica és configurar els sistemes perquè no els accepti.

6. No fer clic sobre enllaços: hem de ser conscients que els delinqüents, en moltes ocasions, intenten robar informació a través d'atacs com phishings, webs no segurs... En aquest sentit, hi ha diferents casuístiques que hem de tenir en compte:

- o No accedir a les URL directament des del correu electrònic. El millor que es pot fer és anar al cercador i introduir manualment la direcció per verificar si es

tracta d'informació lícita o, al contrari, ens estan enganyant.

- o En connectar-se als navegadors, cal fer-ho sempre a través d'HTTPS i no HTTP. Avui en dia és habitual que tots estiguin ja assegurats, però ens podem trobar en el cas on rebem un correu amb l'enllaç següent: <http://www.consellsdeciberseguretat.com>. En aquest cas, hem d'evitar accedir-hi i buscar l'adreça següent: <https://www.consellsdeciberseguretat.com> (amb una "s" després d'HTTP).

7. Còpies de seguretat: és de vital importància tenir còpies de seguretat de la nostra informació, ja que, en cas d'atac, ho podem perdre tot. Addicionalment a la realització del backup, s'ha de provar que aquesta còpia de seguretat es pugui recuperar, ja que podem trobar-nos en la situació d'intentar restablir la informació i que el sistema no ens deixi per una mala configuració, amb la qual cosa la còpia deixaria de tenir sentit. Actualment, el backup és una de les principals eines per no ser vulnerable al *ransomware*, explicat en punts anteriors.

8. Antivirus: la majoria de nosaltres tenim instal·lat algun antivirus als nostres ordinadors, però és necessari que ho fem

també als dispositius mòbils. Informes interns de Deloitte confirmen que el 65% dels usuaris encara no en tenen un. Trobar-ne un de reputació al mercat pot protegir-nos de molts dels principals atacs del moment.

9. Mail corporatiu: cal saber fer un bon ús dels correus corporatius; en aquest sentit, no podem utilitzar l'adreça electrònica professional amb finalitats personals, ja que sortiria fora del perímetre corporatiu de seguretat i l'impacte d'infecció dels sistemes i de rebre spam o atacs de suplantació d'identitat seria molt més elevat, ja que els "dolents" tindrien més informació personal per utilitzar amb finalitats d'enginyeria social.

10. Xarxes socials: establir una política d'ús de xarxes socials és molt important per tal de donar a conèixer alguns aspectes en què les persones i les empreses es poden trobar:

- o No identificar-se en certes xarxes socials com a empleats de l'empresa en qüestió i no fer referències a la mateixa; certs comentaris poden provocar un atac reputacional a la companyia i un altre tipus d'atac cibernètic per a nosaltres, molt difícil de parar i amb un cost econòmic molt elevat. Un exemple podria ser la mala

interpretació d'un comentari a Twitter d'un polític, que sovint ocasiona la seva dimissió o la dissolució del partit.

- o No guardar informació corporativa en serveis externs, com per exemple discs durs al cloud. És habitual que molts professionals hi guardin informació corporativa per poder treballar-hi des de casa; en aquest cas, aquesta informació està sota del perímetre de seguretat de l'empresa i podria provocar una fuga d'informació molt greu, amb grans conseqüències per a la companyia.

En conclusió, vivim en un món 100% connectat, som alhora persones i professionals i, per tant, tot el que fem o escrivim pot tenir un impacte en les nostres persones o empreses. Hem de ser conscients que estem en un moment on les persones som les més vulnerables de la cadena i tots hi hem de posar solució; la conscienciació és molt important per tal de prevenir.

En l'**àmbit econòmic**, i en concret en la professió d'auditoria, on es tracta informació de Nivell 1 dels clients, considerada com a molt confidencial, observar, establir i promoure aquestes bones pràctiques detallades a l'article hauria de ser un imperatiu.

L'enl)

(Entitats no lucratives)

Joan Josep González-Simó

Membre de la Comissió d'Entitats no lucratives del CCJCC
Soci de González & Cia. Auditors, SRL

Provisions i contingències a les entitats sense afany de lucre: una oportunitat o una amenaça?

Tant les provisions com les contingències pertanyen a un espai dels fets que presenten un especial atractiu per a uns i dificultat per a la resta; la seva avaluació està condicionada per fets futurs, és a dir, NO CONEGUTS, en el moment de formular els estats financers i, per tant, estan subjectes, en molts casos, a incerteses rellevants. En primer lloc, perquè caldrà determinar la seva existència, que pot ser en si mateixa discutida i discutible i, en segon lloc, perquè inclús en el cas de ser evident la seva existència, caldrà definir el seu tractament en els estats financers perquè aquests reflecteixin la imatge fidel.

Des d'una perspectiva teòrica, la primera idea és donar especial rellevància al principi de prudència, per tal de garantir la resistència davant les adversitats de la vida quotidiana. Dit això, però, ens hem de plantejar que efectivament un excés de prudència pot destrossar la imatge fidel de l'entitat i, en conseqüència, tampoc estariem aconseguint el nostre objectiu principal, que és obtenir la imatge fidel dels estats financers. Ja tenim, doncs, un apassionant conflicte d'ús d'un principi conceptual comptable: com tractar els fets futurs en els estats financers aconseguint una imatge final adient.

La dificultat és extrema, ja que cap de nosaltres, que sapiguem, coneix el futur, el que suposa que tot quedarà fonamentat en indicis, presumpcions, condicions, incerteses, pronòstics, estadístiques, estimacions o prediccions i, per tant, una part de la visió del futur, esperançador o terrorífic, dependrà de com ho vulguem explorar i afrontar.

Des de la meua perspectiva, tant les provisions com les contingències són atractives, atès que les entenc com una oportunitat per ser brillant, investigar, indagar, anar més enllà dels fets verificats a primera vista. Representen un repte, requereixen una mica de creativitat i un toc de tracte especial, ja que, efectivament, el futur no el coneixem i, per tant, ens trobem davant una dimensió desconeguda. Com a bons auditors de comptes, caldrà mesurar els recursos que hem d'aplicar, ja que l'oportunitat es pot transformar fàcilment en amenaça, ja sigui pel consum ineficient dels recursos, és a dir, perdent el temps amb el que no toca, o a contrari sensu perquè no detectem la contingència que existeix i que pot suposar una bomba de rellotgeria, moltes vegades, per sort, sense esclatar, però que no hem detectat. Sempre em queda una certa intranquil·litat de consciència quan veig que tantes i tantes societats auditades han caigut en concurs de

creditors, algunes inclús amb qualificació de culpable, i ningú no va dir res; o davant de casos de corrupció, ja sigui privada o pública, en què les auditories havien dit quelcom en temps i forma. Continuarem amb la reflexió, però que quedi clar que es pot passar de l'oportunitat a l'amenaça amb un simple titular de diari o televisió.

Per tot això, entenc que les provisions i contingències són un regal (sempre que no sigui enverinat) que ens fa el legislador per tal que els auditors puguem ser brillants i protagonistes en les reunions dels Consells d'Administració i similars. I si les provisions i contingències sempre són rellevants, encara ho són més per als auditors d'ENTITATS SENSE AFANY DE LUCRE (en endavant, ESAL). Els negocis jurídics de fundacions, associacions i altres ens inclosos en la definició d'ESAL són molt diferents i d'amalgama pràcticament infinita, atès que els seus reptes no tenen res a veure amb els principis fonamentals del comerç mercantil (el benefici de les operacions i el lliure mercat d'oferta i demanda de béns i serveis determinat pels preus). Addicionalment, també cal considerar que les ESAL i, en concret, els seus negocis jurídics no mantenen la lògica del món públic administratiu (altament regulat) ni, evidentment, de l'especial plantejament del sector financer que treballa amb altres principis, tot i l'existència, actualment, de fundacions bancàries, fruit de la crisi econòmica mundial del 2008 i que, evidentment, formen part de l'univers de les ESAL.

En les ESAL prevalen els principis de la bona fe i la solidaritat, entre d'altres, i, per tant, en les seves auditories, cal un molt bon treball de camp, tant en les proves de compliment com en les substantives. En aquest marc resulta especialment complexa l'anàlisi de les contingències i es requereix d'un especial enteniment dels fets verificables per tal de determinar futures

contingències i poder, finalment, establir les corresponents mesures cautelars mitjançant les provisions.

Que apassionant resulta l'anàlisi de donatius, convenis, concessions, concerts, subvencions, llegats, herències intestades, quotes socials amb determinats drets, tuteles, beques, voluntariat, retribució dels patrons, operacions fora de l'àmbit propi en territoris on el concepte de control intern és, simplement, sobreviure al dia següent, valoracions d'obres d'art cedides, cessió d'espais de parròquies, convenis de menjadors, contractes en l'àmbit de l'esport i la infància, operacions transaccionals sense reciprocitat monetària extramurs de les monedes (que vull recordar que és una eina de control molt important per a nosaltres, ja que és un document estructurat per presentar xifres quantitatives per tipus de moneda i, ves per on, les ESAL fan negocis jurídics paramonetaris), etc. Es tracta simplement d'una relació apassionant i molt interessant a l'efecte d'intentar veure potencials contingències i si escau, o no, la necessitat d'una provisió.

Entrant en el nostre camp d'especialització de l'economia, és a dir, verificar per opinar i donar una certa seguretat jurídica economicofinancera patrimonial *erga omnes*, entenc que disposem d'una sèrie d'utilitatges que cal usar de manera adequada. Aquests utilitatges són les previsions de tot tipus, inclús les meteorològiques (pensem en entitats vinculades al camp, el mar o la muntanya), pronòstics interns i externs, estadístiques, prediccions del sector, gurus varis, anàlisis de dades històriques, etc., per, amb tots ells, poder determinar els potencials efectes d'un fet en els estats financers i en l'auditoria de comptes.

Sempre caldrà analitzar les relacions obligacionals per determinar la situació de les condicions resolutòries i suspensives i les relacions obligacionals típiques i atípiques

pròpies del dret i comerç mercantil. No hi ha dubte que cal prestar molta atenció a les situacions tributàries i de la seguretat social, laborals i de responsabilitat penal de l'entitat. Els efectes de futur sempre són poc tangibles a curt termini, però apocalíptics a llarg termini, i sinó que els preguntin als senyors de Volkswagen i Mitsubishi, on ja no es parla de contingències sinó de valoració de passius per reclamacions de tot tipus i territoris.

Com a escenaris que ens faran patir i que només podrem combatre treballant i pensant, alguns també resant, podem comentar l'anàlisi de les previsions, és a dir, fets que preveiem que succeiran però que tenen una probabilitat d'ocurrència que pot ser possible, probable o remota. Haurem d'anar al món de la prova en termes jurídics, és a dir, buscar evidències, indicis i presumpcions per tal de determinar que les previsions són raonables i ens donen seguretat jurídica i econòmica. També haurem d'analitzar si els contractes obligacionals preveuen escenaris, així com, si s'escau, els règims sancionadors que en poden derivar, mesures cautelars i provisionals que poden sorgir dels contractes i resolucions suspensives i resolutòries que modifiquen substancialment els fets. Finalment, també haurem d'analitzar les previsions per fets jurídics anul·lats, nuls i impugnacions i oposicions en tràmit, el que anomeno dret EN VOL, és a dir, la mixtura entre allò regulat i cert, com els contractes, i allò provisional o, el que és el mateix, vinculat al futur.

Cal assegurar-se de la lectura i anàlisi de les actes dels òrgans d'administració de les ESAL i destriar la informació que ens pot portar a parametritzar les contingències, cosa que, reitero, és el primer pas. Està clar que aquesta tasca cal encaixar-la amb la resta de feines de camp realitzades i en els nostres centres d'intel·ligència (socis

de despatx, coneixement del sector, experiència, doctrina, opinió pública solvent, opinió pública popular, etc.). Finalment, cal determinar el conjunt de contingències que s'han d'analitzar, o concloure que no n'hi ha i tema resolt. Si es compleixen tots el requisits caldrà que l'entitat registri les corresponents provisions i, en exercicis posteriors, anar determinant l'efectiva evolució dels fets i els seus efectes en els estats financers.

Les memòries sempre hauran d'informar de les contingències rellevants, avisant de forma clara als tercers lectors de bona fe, facilitar informació raonable per al seu enteniment i els seus efectes futurs.

En cas que no es registri ni s'informi a la memòria de manera adequada i la informació que disposem la considerem rellevant i fiable, l'auditor haurà de considerar-ho en l'informe d'auditoria de comptes, ja sigui com a excepció o com a èmfasi, depenent de l'impacte en els estats financers.

Concretant i resumint, cal determinar quins són els fets actuals coneguts, certs i registrats que poden presentar efectes en el futur. Un cop detectats aquests fets, si l'efecte futur és possible, probable o

remot, i d'acord amb les normes d'auditoria de comptes establertes, determinar si hi ha contingències o no. S'ha de valorar l'efecte contingent concret sobre el conjunt dels estats financers per determinar que, efectivament, és rellevant i avaluar l'impacte en la informació financera, ja sigui el balanç de situació, el compte de pèrdues i guanys o les notes de la memòria mateixes.

Dit això, i tenint en compte que el Pla general de comptabilitat de les fundacions i les associacions de Catalunya (Decret 259/2008, de 23 de desembre, pel qual s'aprova el Pla de comptabilitat de les fundacions i les associacions subjectes a la legislació de la Generalitat de Catalunya) assenyala breument en la norma de valoració 16 què cal fer, s'hauran d'analitzar els diversos escenaris en funció de la seva probabilitat o nivell de coneixement i determinar la quantitat que s'ha de registrar i la informació mínima que caldria incorporar a la memòria i assegurar-se que es trasllada de manera adequada.

Finalment, podem concloure que les provisions i les contingències són una oportunitat i una amenaça simultàniament, ja que, com a oportunitat, ens obren un ventall de qüestions atractives per

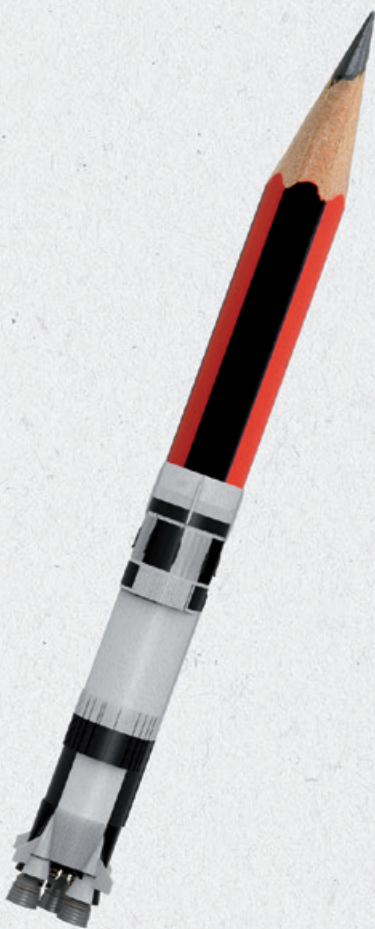
a l'auditor de comptes, però alhora exigeixen fer bé la feina per tal de no deixar contingències latents sense declarar en els estats financers, cosa que les converteix també en una amenaça per al resultat de les nostres feines.

26è Fòrum de l'Auditor Professional

SOM AUDITORS!
INNOVEM I AFRONTEM
ELS CANVIS

7 i 8 de juliol de 2016
Hotel Melià de Sitges

#somauditors

SÍGUENOS

Col·legi
de Censors Jurats
de Comptes
de Catalunya

EL C0L·L3G1

Programa

Jueves 7 de julio de 2016

(Hotel Melià Sitges)

M: Moderador P: Ponentes
Pr: Presentador C: Coordinador
I: Introdutor

08:30 - 09:30 h

Acreditaciones y entrega de material

09:30 - 10:00 h

Inauguración

Miquel Forn, Alcalde de Sitges
Pere Aragonès, Secretario de Economía de la Generalitat de Catalunya
Daniel Faura, Presidente del Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya

10:00 - 11:30 h

Sesión plenaria

“Los retos de la transformación digital”

M Lluís Reales, Periodista
P Xavier Guix, Psicólogo y escritor
Albert Planas, CEO NEBEXT

11:30 - 12:15 h Pausa - Café

12:15 - 13:30 h

Sesiones

1. Retos de la Nueva Ley de Auditoría

C Xavier Pujol, Miembro del Consejo Directivo del CCJCC
P Enrique Rubio, Subdirector General de Normas Técnicas de Auditoría del ICAC
Gemma Soligó, Socia de auditoría de cuentas de Grant Thornton

2. Big Data, una herramienta de análisis. Presente y futuro

C Antonio Lechuga, Miembro del Consejo Directivo del CCJCC
P Miquel González, Socio de tecnologías de la información de KPMG
Sergio Gonzalez- Isla, Senior manager de IT audit de KPMG
Antoni Viladomat, Profesor de la UAO CEU

3. Mindfulness o el arte de estar presente. Gestión del estrés

C Lluís Prims, Miembro del Consejo Directivo del CCJCC
P Andrés Martín, Director del Instituto esMindfulness y Presidente de la Asociación de Profesionales de MBSR de España

4. El futuro de la fiscalidad internacional

C Llorenç Maristany, Miembro de la comisión Fiscal del CCJCC
P Josep Blasi, Abogado, miembro de AEDAF
Jacobo García-Nieto, GNL Auditores

13:30 - 14:00 h

Sesiones

5. Caso práctico. La planificación con Audisoft Premier (EFL)

C Miriam Aguado, Delegada en Lleida del CCJCC
P José Julio Sainz, Economista, censor jurado de cuentas, socio de Gramaudit y autor del Área Técnica de Editorial Lefebvre-El Derecho

6. Auditoría, mitos y leyendas

C Mª Dolors Poch, Tesorera del CCJCC
P Representantes, de la Comisión de Jóvenes Auditores del CCJCC
Representantes, de la Comisión de Seniors del CCJCC

7. Sólo el necio confunde valor y precio - La valoración de las microempresas en Cataluña (Reempresa)

C Raúl Lorente, Coordinador de la Comisión Concursal del CCJCC
P Albert Colomer, Director del Centro de Reempresa de Cataluña
Laura Sallent, Consultora de Reempresa de Cataluña

14:00 - 16:00 h Comida de trabajo

16:00 - 17:30 h

Sesión plenaria

“La inteligencia económica i competitiva: una herramienta para ganar competitividad”

Pr Antoni Gómez, Vicepresidente 1º del CCJCC
I Ramon Moles, Profesor de la UAB y analista de inteligencia económica
P Alain Juillet, Presidente de la Academia de Inteligencia Económica y Competitiva de Francia

17:30 - 18:00 h Pausa - Café

18:00 - 19:30 h

Sesiones

8. Informe pericial en el contexto del blanqueo de capitales y los “papeles de Panamá”

C Secundino Urcera, Coordinador de la Comisión de Actuaciones Periciales del CCJCC
P Jordi Riera, Executive Director del Departamento de Fraud Investigation & Dispute Services E&Y
José-Ignacio Gallego, Profesor titular de derecho penal de la UB. Abogado

9. Los retos y oportunidades de los modelos de compliance

C Ferran Rodríguez, Miembro del Consejo Directivo del CCJCC
P Jesús-María Silva, Socio de Molins & Silva
Pablo Bueno, Director de PwC Governance, Risk & Compliance

10. La figura del Experto Contable, una oportunidad

C Antonio Delgado, Vicepresidente del RECC
P Antonio Fornieles, Vicepresidente del REC
Patrice Dando, Vicepresidente del AMA y Expert-Comptable

Xavier Llopart, Director de la Escuela de Auditoría del CCJCC

11. Auditando Riesgos. Un nuevo paradigma

- C** Donato Moreno, Vicepresidente 2º del CCJCC
- P** Rosa Puigvert, Directora del Departamento Técnico del CCJCC
- Ana Baro, Departamento Técnico del CCJCC
- Javier Romero, Departamento Técnico del CCJCC

21:00 - 00:00 h

Cena y entrega del premio "Personas al servicio del colectivo"

Finca Mas Solers (Antiguo Casino de Barcelona - Ctra. Vilanova a Sant Pere de Ribes, BV-2112, 08810 - Sant Pere de Ribes)

Viernes 8 de julio de 2016

09:30 - 11:00 h

Sesiones

12. El futuro de la información corporativa

- C** Jorge Herreros, Vicepresidente de la FEE
- P** Mark Vaessen, Chief Corporate Reporting Policy Group (CRPG)
- Stefan Mundorf, Representante del ICJCE en CRPG
- Eduardo Manso, Corporate and Financial Reporting Director - CNMV

13. Impactos de la Reforma Contable

- C** Carles Sureda, Miembro del Consejo Directivo del CCJCC
- P** Enrique Asla, Socio responsable del departamento de Práctica Profesional de KPMG en España
- Juan Manuel Pérez, Subdirector General de Normalización y Técnica Contable del ICAC

14. La resolución alternativa de conflictos y la mediación empresarial: nuevo roldel auditor

- C** Eva Aldeguer, Miembro del Consejo Directivo del CCJCC
- P** Joan Lagen, Responsable del Grupo de Mediación del CCJCC
- Juan Antonio Ruiz, Socio de Cuatrecasas, Gonçalves Pereira y Responsable del Dept. de Mediación y Arbitraje de la oficina de Barcelona
- Pascual Ortuño, Magistrado de la Audiencia Provincial de Barcelona
- Xavier Coronas, Secretario General de la Cámara de Comercio de Barcelona

15. Hacking & Cybersecurity for fun and profit

- C** José Antonio González, Secretario del CCJCC
- P** Deepak Daswani, Cybersecurity Expert Deloitte CyberSOC Academy
- Sergi Gil, Manager de IT-ERS en Deloitte, responsable internacional de Cibersoc Academy

11:00 - 11:30 h Pausa - Café

11:30 - 13:00 h
Sesión plenaria

"Economía, geoestrategia y valores"

- M** Manel Pérez, Jefe de economía de La Vanguardia
- P** Guillem López-Casasnovas, Catedrático de Economía de la UPF
- F. Xavier Mena, Catedrático de Economía de ESADE Business & Law School
- Antoni Gutiérrez-Rubí, Asesor de Comunicación y consultor político

13:00 - 14:15 h

Clausura

- Ana María Martínez-Pina, Presidenta del ICAC
- Petr Kriz, Presidente de la FEE
- Mario Alonso, Presidente del ICJCE
- Daniel Faura, Presidente del CCJCC

14:15 - 15:15h Cóctel - Comida

+ La asistencia al Fórum computará un total de 10,25 horas de formación profesional continuada, repartidas en "Auditoría y Contabilidad" y en "Otras Materias".

Programa acompañantes

7 de julio de 2016

El grupo tendrá dos puntos de encuentro: Puedes unirte al grupo en el punto que te sea más conveniente.

11:15h

Hall Principal del Hotel Meliá de Sitges (c/ Joan Salvat Papasseit, 38, 08870 Sitges)

11:45h

Playa de San Sebastián

12:00h

Ruta guiada del Modernismo de Sitges y casco viejo

13:30h

Fin de la visita

14:00h

Comida en el Restaurante "Cal Pinxo" (Passeig de la Ribera, 5, 08870 Sitges)

21:00h

Cena en la Finca Mas Solers (Antiguo Gran Casino de Barcelona, 08810 - Sant Pere de Ribes)

8 de julio de 2016

14:15h

Cóctel en el Hotel Meliá de Sitges (c/ Joan Salvat Papasseit, 38, 08870 Sitges)

Información práctica

Sede del fórum: Hotel Melià Sitges

Dirección: Calle de Joan Salvat-Papasseit, 38, 08870 Sitges

Coordenadas GPS: N 41º 14h 10' 93" / W 1º 49h 25' 26"

¿Cómo llegar?

Por carretera: autopista C-32, salida 31 dirección Sitges Nord - Port d'Aiguadolç

En tren: Aproximadamente cada 15 minutos hay un tren de cercanías de Renfe que une la estación de Barcelona-Sants con Sitges (trayecto de 30 minutos)

En avión: Aeropuerto de Barcelona-El Prat, se encuentra a 28 Km de Sitges

Lugar de la cena: Finca Mas Solers

Antiguo Gran Casino de Barcelona

Dirección: Ctra. Vilanova a Sant Pere de Ribes, BV-2112 08810 - Sant Pere de Ribes

Coordenadas GPS: N 41º 13h 45' 82" / E 1º 46h 23' 38"

¿Cómo llegar?

Por la autopista C-32, tome la salida 26 dirección hacia C-31, en dirección Tarragona, manténgase a la izquierda y siga las señales de C-31/Vilanova i la Geltrú/El Vendrell.

Siga por C-31 hasta el desvío hacia C-15 en dirección Vilafranca P./Canyelles/Vilanova G. Nord.

En la rotonda tome la primera salida en dirección BV-2112/Sant Pere de Ribes, a 2 Km verá la indicación de Finca Mas Solers, a su izquierda.

ORGANIZA

Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya = EL C0L·L361

PATROCINADORES

FIRMAS PATROCINADORAS

COLABORADORES

AUDITORES
INSTITUTO DE CENSORES JURADOS DE CUENTAS DE ESPAÑA

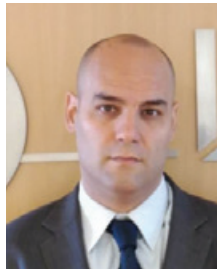

l'cm)

(comissions)

Joves auditors,
perspectives i inquietuds
Comissió de joves

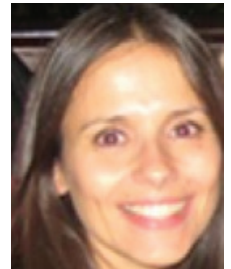
La Comissió de Joves està
formada per:

Albert Arellano

Miquel Ayuso

Laura Barranco

Núria Batet

Albert Closa

Anna Domingo

Esther Javierre

Manuel Muñoz

Carlos Serrano

Josep Maria Serrano

Anastasi Tejedor

“Som auditors! Innovem i afrontem els canvis.” Amb aquest lema se celebra enguany el 26è Fòrum de l'Auditor Professional.

Resulta evident que la professió està en constant canvi. Això, que els més joves sentim dir dels que ja “empnyen” anys, ens obliga com a altres professions a reinventar-nos. En aquest context, el Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya ha impulsat la creació de la Comissió de Joves per donar veu a noves idees, amb un doble objectiu: apropar la professió als futurs auditors i introduir novetats que la facin més atractiva.

Canviar les coses introduint novetats no sembla una feina fàcil en un col·lectiu en què la majoria dels professionals exercents sobrepassen els 50 anys, si bé ens hauríem de sentir afortunats que així sigui, i ens expliquem:

L'home més ric de la Xina, Jack Yun Ma, afirma: *“abans dels 30, segueix algú que admiris, aprèn sobre les passions i els somnis i, quan tinguis entre 50 i 60 anys, treballa per als joves, perquè ells poden fer-ho millor que tu, així que confia en ells, inverteix en ells, assegura't que estiguin bé i, quan tinguis més de 60 anys, fes servir el temps per a tu i per als teus”*.

Això vol dir que, en la mesura que atenguem els consells de l'amic Jack Yun

Ma, els joves auditors podrem comptar amb més eines que cap altre col·lectiu per liderar i afrontar qualsevol canvi que es presenti.

Comptem amb grans mestres de la professió, que estan disposats a transmetre'ns la passió i les ganes per la professió que van escollir en el seu moment. Tenim l'obligació de seguir les seves passes i adaptar la professió als nous temps.

En una de les primeres reunions celebrades per aquesta nouvinguda comissió va plantejar-se la qüestió referent a quines podien ser les perspectives i percepcions dels futurs auditors envers la nostra professió. Gràcies a la iniciativa que promou des de fa anys el Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya, molts de nosaltres vam poder gaudir d'una jornada d'interacció mútua entre els professionals de l'auditoria i els estudiants que s'hi interessen a través de la iniciativa *“Auditor per un dia”*.

En aquesta jornada, els estudiants van aprofitar per resoldre inquietuds. Van començar preguntant sobre els estigmes que envolten la professió d'auditor i que no negarem, ja que hi són inherents, com ara l'esforç, la dedicació, el sacrifici, la retribució i les jornades maratonianes. A mesura que anava avançant la jornada, aquests tòpics inicials van quedar en segon terme en veure i viure el funcionament

de l'equip de treball, els valors, la companyonia, el pla de carrera i el nivell de coneixements adquirits per joves que, fa pocs anys, es trobaven asseguts a la seva cadira.

Amb aquest feedback, hauríem de ser capaços de filtrar les conclusions que es deriven d'aquestes preguntes informals.

En aquest sentit, aquesta Comissió té previst realitzar una sessió en el Fòrum de l'Auditor Professional en què intentarem exposar aquesta casuística amb la col·laboració de la Comissió de Sèniors i alguna que altra sorpresa.

El nostre àmbit professional està envoltat d'estigmes que les noves generacions absorbeixen abans de conèixer o palpar la professió, cosa que fa difícil generar vocació en els joves estudiants. Aquests fets poden ser una de les causes que ens vegin com una parada en el camí, i no pas el punt al qual arribar. Com diu el títol d'aquest article, hauríem de ser conscients de les inquietuds dels que s'inicien en la professió, que possiblement han marxat abans d'establir-se en el sector.

Esperem que gaudiu molt d'aquest 26è fòrum.

L'f)

(fiscal)

Ricardo García-Nieto

Membre de la
Comissió fiscal del
CCJCC
Soci de GNL Russell
Bedford Auditores

La determinació dels preus de transferència en la prestació de serveis corporatius o “Management Services”

Jacobo García-Nieto

Soci - Preus de
transferència
GNL Russell Bedford
Auditores

Des de la perspectiva de preus de transferència, any rere any, les Autoritats tributàries espanyoles fan especial atenció, en el seu pla d'inspecció, a la deduïbilitat dels serveis intragrup i als acords de repartiment de costos, entre altres coses. Les Autoritats fiscals se centren, en moltes ocasions, en l'anàlisi de transaccions menys complexes, com els serveis corporatius, on l'evidència i el benefici constitueixen els aspectes qüestionats més rellevants.

Els famosos *management fees* (o serveis corporatius “o “serveis de recolzament a la gestió) són una de les operacions vinculades que generen més discrepàncies entre contribuent i Administració. Aquestes discrepàncies es generen com a conseqüència principal del nivell de prova exigida per ser considerats deduïbles per part de les autoritats fiscals de diferents jurisdiccions.

1) Marc normatiu

La normativa que resulta aplicable per als serveis intragrup és l'article 18 del Text refós de la Llei 27/2014 de l'Impost de societats (TRLIS), com a norma especial aplicable a supòsits d'operacions vinculades, l'article 9 del CDI i les seves disposicions de desenvolupament, és a dir les Directrius de

l'OCDE¹ (Capítol VII), l'informe del 2011 elaborat pel Fòrum europeu sobre preus de transferència², així com els treballs realitzats per l'OCDE i el G20³ durant els exercicis de 2013 a 2015 en relació amb les 15 accions del projecte denominat *Base Erosion and Profit Shifting (BEPS)*, contra l'erosió de la base imposable i el trasllat de beneficis entre entitats vinculades.

La finalitat, tant de l'informe del Fòrum com de l'acció 8-10 del projecte BEPS (secció referent a la revisió del Capítol VII) és proporcionar, a través del diàleg entre Administracions fiscals i empreses

1 Directrius aplicables en matèria de preus de transferència a empreses multinacionals i administracions tributàries de l'OCDE.

2 El Fòrum europeu conjunt de preus de transferència (FCPT). El FCPT és un grup assessor de la Comissió Europea format per un representant de cada estat membre i quinze representants del sector privat creat l'any 2002 amb la finalitat d'examinar els problemes pràctics derivats de l'aplicació en el si del mercat únic de diferents legislacions internes relatives a preus de transferència i de proposar solucions pragmàtiques per aconseguir una aplicació més uniforme dels preus de transferència i eliminar la doble imposició a la UE.

3 El G20 és un fòrum per a la cooperació internacional que reuneix a líders globals, ministres de finances i governadors de bancs centrals de la Unió Europea i de 19 economies: Argentina, Austràlia, Brasil, Canadà, Xina, França, Unió Europea, Alemanya, Índia, Indonèsia, Itàlia, Japó, República de Corea, Mèxic, Rússia, Aràbia Saudita, Sud-àfrica, Turquia, Regne Unit i Estats Units.

multinacionals, directrius més detallades sobre les operacions vinculades, serveis intragrup, etc., per facilitar unes comprovacions fiscals menys oneroses, tant per a les empreses com per als òrgans d'inspecció.

A. La legislació espanyola regula els serveis intragrup en l'apartat 5 de l'article 18 del TRLIS.

“La deducció de les despeses en concepte de serveis entre entitats vinculades, valorats d'acord amb l'establert en l'apartat 4, estarà condicionada al fet que els serveis prestats produeixin o puguin produir un avantatge o utilitat al seu destinatari. Quan es tracti de serveis prestats conjuntament a favor de diverses persones o entitats vinculades, i sempre que no sigui possible la individualització del servei rebut o la quantificació dels elements determinants de la seva remuneració, serà possible distribuir la contraprestació total entre les persones o entitats beneficiàries d'acord amb unes regles de repartiment que atenguin a criteris de racionalitat. S'entendrà complert aquest criteri quan el mètode aplicat tingui en compte, a més de la naturalesa del servei i les circumstàncies en què aquest es presti, els beneficis obtinguts o susceptibles de ser obtinguts per les persones o entitats destinatàries.”

Alhora, el Reglament de l'Impost sobre societats (RIS o Reglament) estableix:

- (i) Com a contingut de l'obligació de documentació de grup (art. 15.b.4 RIS)

“Relació i breu descripció dels acords de repartiment de costos i contractes de prestació de serveis rellevants entre entitats del grup, sempre que afectin directament o indirectament a les operacions realitzades per l'obligat tributari” i

- (ii) A nivell d'obligat tributari (art. 16.b.5 RIS)

“Exigir que s'especifiquin els criteris de repartiment de despeses en concepte de serveis prestats conjuntament a favor de diverses persones o entitats vinculades, així com els corresponents acords, si n'hi hagués, i els acords de repartiment de costos als quals es refereix l'article 18 del Reglament.”

La normativa espanyola no aporta més detalls sobre els serveis intragrup; no obstant això, el preàmbul del TRLIS i el Reglament recorden que una de les finalitats de la modificació legislativa és adaptar la nostra normativa a la dels països del nostre entorn i, en particular, *“ha d'anar en concordança amb les Directrius*

de preus de transferència de l'OCDE i amb les recomanacions del Fòrum conjunt de preus de transferència de la UE”. És a dir, s'eleva a nivell legal el reconeixement ja consagrat a nivell jurisprudencial que les Directrius de l'OCDE, així com les accions del BEPS i l'informe del Fòrum, constitueixen la norma interpretativa bàsica que desenvolupa el principi de lliure competència en les operacions vinculades.

De fet, el capítol V del Reglament recull la principal novetat, incorporant modificacions substancials i considerant absolutament essencial *“fer-se ressò de les conclusions que s'adopten en el denominat Pla d'accions BEPS”.*

B. Normes interpretatives: les **Directrius de l'OCDE, l'Informe del Fòrum** denominat *“Guidelines on Low Value Adding Intra-Group Services”* i l'**Acció 8-10 del BEPS** aborden la problemàtica específica dels serveis de suport a la gestió.

- El Capítol VII de les **Directrius de l'OCDE** (elaborades en 2010) desenvolupa els serveis intragrup i analitza, tant des de la perspectiva del presentador del servei com del seu receptor, quan un servei es considera prestat i si el càrrec derivat és o no de mercat.

- **L'Informe del Fòrum del 2011** aborda la definició no exclusiva dels denominats serveis de suport a la gestió, les conseqüències de la globalització i la prestació de serveis centralitzats o la distinció entre serveis d'alt o baix valor afegit, així com les conseqüències que aquesta distinció hauria de comportar en la implementació d'una correcta política de preus de transferència.
- **L'Acció 8-10 del projecte BEPS** publicada el 2015 incorpora la revisió del capítol VII de les Directrius de l'OCDE, introduint alhora la possibilitat de seguir un mecanisme de càrrec simplificat per a serveis d'escàs valor afegit, amb el clar objectiu de trobar l'equilibri entre l'assignació adequada de càrrecs per part de membres del Grup i la necessitat de protegir la base imposable dels contribuents.

En qualsevol cas, l'objectiu de l'informe del Fòrum i de l'Acció 8-10 del BEPS és determinar el nivell d'esforç que han d'assumir les empreses (i els assessors) perquè les inspeccions d'aquestes transaccions siguin menys costoses, més eficients i generin menys controvèrsies.

2) Definició de serveis intragrup

Es fan servir diferents denominacions per tractar els serveis intragrup (serveis corporatius, serveis de recolzament a la gestió, *management fees*). En molts casos, aquests atributs no es corresponen amb la seva naturalesa, per la qual cosa s'ha de precisar la tipologia dels serveis intragrup.

Els "**serveis intragrup**" definits en les Directrius de l'OCDE i en l'Acció 8-10 del BEPS inclouen "*un ampli ventall de serveis, especialment administratius, tècnics, financers i comercials, que els poden prestar externament empreses independents (p. e. serveis jurídics*

o comptables), així com internament (p. e. assessoria financera o formació del personal), podent, inclús, estar vinculats a acords de transmissió de béns o cessió d'actius intangibles".⁴

Es distingeixen entre serveis d'alt valor afegit i d'escàs valor afegit, sobre la base de les funcions i els riscos assumits per part del prestador o receptor.

- **Serveis d'alt valor afegit**
Són serveis que la seva prestació pot requerir un personal altament qualificat i que contribueixen a generar un valor afegit rellevant per a les parts involucrades en la transacció. Els serveis d'alt valor afegit suposen una exposició al risc rellevant, però també unes expectatives de generar altres rendibilitats per al prestador o càrrecs importants per al receptor. La naturalesa d'aquests serveis està associada a funcions d'investigació i desenvolupament, propietat intel·lectual o industrial, transaccions financeres o serveis comercials.

- **Serveis d'escàs valor afegit**
Són aquells la naturalesa dels quals està associada a la proporció de suport a les activitats essencials de les empreses que formen part del grup. La tipologia d'aquests serveis sol ser de caràcter administratiu i auxiliar del negoci de l'entitat receptora. Són serveis necessaris, encara que clarament rutinaris. No obstant això, es poden identificar serveis d'escàs valor afegit que generen un ingrés o càrrec rellevant per al prestador o receptor.

L'Acció 8-10 del BEPS⁵ defineix els serveis d'escàs valor afegit com aquells que no formen part del *Core Business* d'un Grup multinacional, activitats que no

contribueixen a la generació de beneficis, no requereixen l'ús d'intangibles únics i valuosos, no suposen la seva creació i no impliquen l'assumpció de riscos significatius per al prestador del servei. De la mateixa manera, exclou dels serveis d'escàs valor afegit els serveis de R+D, els serveis corporatius prestats per personal directiu, les activitats d'aprovisionament de matèries primeres, les activitats de vendes, màrqueting i distribució, les transaccions financeres i els serveis d'assegurances i reassegurances.

L'Acció 8-10 del BEPS se centra en els denominats "serveis d'escàs valor afegit" i proporciona un llistat obert de diferents tipologies de serveis que, en la majoria de casos, poden qualificar-se, efectivament, d'"escàs valor afegit". No obstant això, els fets i circumstàncies propis de cada cas podrien dur a caracteritzar alguns serveis com d'"alt valor afegit".

La llista no és exclusiva, però proporciona una interpretació més completa del terme "serveis d'escàs valor afegit" i que, per a major claredat, poden denominar-se "serveis de suport a la gestió" o "management fees". En contraposició, el terme genèric de "serveis intragrup" abasta tot tipus de serveis.

En síntesi, les conclusions de l'acció 8-10 del BEPS són especialment útils per a serveis de naturalesa molt diversa i d'escàs valor afegit que generalment es presten internament dins d'un grup, sovint en execució d'un únic contracte i que es facturen sobre la base d'un conjunt de costos de diversos departaments cost pool o base de costos, repartint-se aquests costos entre els diferents receptors sobre la base d'una o varies claus de repartiment.

⁴ Directrius de l'OCDE i Acció 8-10 BEPS – Paràgraf 7.2

⁵ Paràgraf 7.45 Acció 8-10 BEPS

3) Principals aspectes que cal considerar en l'anàlisi dels serveis de suport a la gestió

Des de la perspectiva de preus de transferència, els serveis constitueixen una de les àrees més crítiques. Tant en procediments de comprovació rutinària com en els tribunals, als contribuents se'ls exigeix, generalment, documentar de forma extensiva totes les transaccions de serveis per tal de provar i defensar la seva deduïbilitat en l'impost sobre societats. En conseqüència, obligats tributaris i assessors realitzen esforços rellevants per crear documents de prova que en ocasions excedeixen el que pot ser una prova raonable.

A l'efecte de determinar una compensació (pels serveis corporatius) que respecti el principi de lliure competència, s'han de considerar les circumstàncies tant des de la perspectiva del prestador del servei com des de la perspectiva del receptor. En aquest sentit, s'ha d'avaluar si una entitat independent comparable en circumstàncies similars estaria disposada a pagar pel servei i sobre la base dels costos incorreguts per l'entitat prestadora.

En la determinació del càrrec de mercat, una metodologia basada en els costos del proveïdor és la més apropiada en cas que no existeixin serveis similars prestats a tercers, sobre la base que la naturalesa de les activitats realitzades, els actius usats i els riscos assumits siguin comparables.

En aquest context, l'Acció 8-10 del BEPS tracta els principals punts, detallats a continuació, que serveixen de guia per a contribuents i administracions tributàries, i introdueix com a novetat la possibilitat de seguir un enfocament "simplificat" per a determinats serveis d'escàs valor afegit emmarcats sota una mateixa categoria:

I. Determinar si el servei s'ha realitzat – Test d'utilitat (“Benefit test”)

El principal focus se centra en provar que els serveis de suport a la gestió efectivament s'han prestat o rebut. La càrrega de la prova constitueix un dels temes menys resolts en relació amb els serveis de suport a la gestió.

En aplicació del principi de plena competència, la qüestió de si s'ha prestat un servei intragrup en l'exercici d'una activitat realitzada per un o més membres del grup en benefici d'un altre o altres, depèn de si l'activitat suposa un interès econòmic o comercial per a un membre del grup que reforça així la seva posició comercial.

Per això, per suportar el benefici rebut per l'entitat receptora, s'ha d'explicar la racionalitat, l'efectivitat i la utilitat dels serveis prestats en el si d'un grup multinacional des de la perspectiva de les dues contraparts. Es requereix conformar si, en circumstàncies comparables, una empresa independent hagués estat disposada a pagar a una altra empresa independent l'execució d'aquesta activitat o si l'hagués executada ella mateixa internament. Si una empresa independent no hagués estat disposada a pagar per l'activitat ni a executar-la per si mateixa, en termes generals no s'ha de considerar com un servei intragrup de conformitat amb el principi de plena competència.

II. Determinar la base de costos

La descripció del mecanisme seguit per formar la base de costos que posteriorment és objecte de càrrec pels serveis corporatius constitueix un aspecte rellevant en la mesura que es requereix que la informació sigui precisa

i mostri evidència que els costos han estat incorreguts i estan relacionats amb els serveis rebuts.

La base de costos ha de tenir en compte els costos directes i indirectes, així com part de les despeses operatives associades a ells. No obstant això, s'han d'excloure els “costos d'accionistes”⁶ i els serveis duplicats.

III. Definició de les claus de repartiment

El mètode d'assignació de la base de costos als diferents membres d'un grup que es beneficien dels serveis corporatius s'ha d'establir atenent a claus de repartiment racionals i consistents amb el resultat que empreses independents comparables haguessin estat disposades a acceptar.

La taula següent resumeix la llista oberta de serveis d'escàs valor afegit i dona exemples de claus de repartiment que podrien reflectir el nivell de benefici esperat per la part receptora (vegeu paràgraf 7.49 de l'Acció 8-10 del BEPS per a més informació):

⁶ Paràgraf 7.10 Acció 8-10 BEPS. S'inclouen els exemples següents de serveis d'accionistes: costos de les juntes generals o extraordinàries d'accionistes, costos d'emissió d'accions, costos del Consell d'administració, costos de reorganització del Grup.

DETALL SERVEIS D'ESCÀS VALOR AFEGIT

CATEGORIA SERVEI	DESCRIPCIÓ	POSSIBLES CLAUS DE REPARTIMENT
Serveis d'IT	<ul style="list-style-type: none"> Desenvolupament, implementació, manteniment i gestió dels sistemes d'informació. 	<ul style="list-style-type: none"> Nombre de PC/usuaris
Serveis de RH	<ul style="list-style-type: none"> Funcions administratives i contractuals de recursos humans. Selecció de personal, formació i definició de carrera professional. 	<ul style="list-style-type: none"> Nombre de persones en plantilla
Serveis de comunicació	<ul style="list-style-type: none"> Comunicacions internes i externes, així com suport en relacions públiques (s'exclouen serveis de màrqueting i publicitat específics) 	<ul style="list-style-type: none"> Volum d'operacions o d'actius
Serveis comptables, administratius i fiscals	<ul style="list-style-type: none"> Portar la comptabilitat, assistència en auditories, preparació de pressupostos. Assistència en preparació de declaracions d'impostos, inspeccions i assessorament fiscal. 	<ul style="list-style-type: none"> Volum d'operacions o de comptes de balanç
Serveis legals	<ul style="list-style-type: none"> Assistència en la preparació i revisió de contractes, consultes, representació de la companyia i assistència en el registre i protecció de propietat intel·lectual. 	Altres
Altres	<ul style="list-style-type: none"> Serveis generals de caràcter administratiu o d'oficina. Gestió de comptes a cobrar i pagar: facturació, morosos. 	<ul style="list-style-type: none"> Volum de facturació

Aquest enfocament segueix les pautes establertes en els punts 1 i 2 anteriors. No obstant això, introdueix modificacions perquè els processos de revisió fiscal siguin eficients. Com a exemple, es proposa l'aplicació d'un marge sobre els costos del 5% per a les categories de serveis emmarcades com d'escàs valor afegit.

L'aplicació d'aquest mecanisme podria estar subjecta al compliment de ràtios financeres específiques (p. e. proporció de costos per serveis corporatius sobre total de costos o sobre volum de negocis).

L'acció 8-10 del BEPS estableix els passos que cal seguir per a la implementació d'aquest mecanisme simplificat en les diferents jurisdiccions que participen en el projecte BEPS. En aquest sentit, reconeix que s'ha de realitzar una anàlisi addicional que inclogui la definició de les condicions per a la seva aplicació i altres aspectes rellevants per a la seva implementació. S'espera que aquest treball es publiqui a finals del 2016 amb la finalitat que els diferents països puguin incorporar-lo a les seves normatives domèstiques.

IV. Marge de mercat

En l'aplicació de la metodologia basada en els costos del proveïdor, el marge sobre la base de costos ha de ser modest atenent a la caracterització dels serveis com d'escàs valor afegit.

Si bé la normativa interpretativa suggereix rangs de marges sobre costos, també s'estableix que no sempre és necessari addicionar un marge. En aquest sentit, l'informe del Fòrum indica un rang d'entre el 3% i el 10%, essent el 5% el més habitual. Alhora, l'Acció 8-10 del BEPS estableix directament que el marge del 5% és el més habitual per al mecanisme simplificat que es descriu a continuació.

Mecanisme simplificat de càrrec per serveis d'escàs valor afegit

Tal i com s'ha anticipat a l'inici, l'acció 8-10 del BEPS introdueix un mecanisme de càrrec simplificat per a serveis d'escàs valor afegit, per tal de trobar l'equilibri entre l'assignació adequada de càrrecs per part de membres del Grup i la necessitat de protegir la base imposable dels contribuents. L'objectiu d'aquest plantejament és (i) reduir l'esforç de prova per provar la utilitat del servei i el càrrec de mercat, (ii) oferir major certesa als grups multinacionals en el sentit que el càrrec per a determinats serveis hauria de ser acceptat per les autoritats fiscals que hagin adoptat aquest mecanisme simplificat, i (iii) facilitar i guiar les autoritats fiscals amb un procés de revisió eficient.

4) PREPARACIÓ DE DOCUMENTS DE SUPORT

L'Acció 8-10 del BEPS proposa que, sobre la base de suficient informació de qualitat, l'esforç per part de les empreses se centri en l'elaboració d'un document sòlid de tipus descriptiu o narratiu.

No es precisa el contingut exacte d'aquest document, però no ha de ser un document particularment complex, sinó un document que reflecteixi i reculli un esforç raonable basat en informació de qualitat. En aquest sentit, l'informe del Fòrum i l'Acció 8-10 del BEPS (apartat B) disposen el procés que pot seguir aquest document descriptiu:

Característiques: Descripció de la naturalesa dels serveis i dels motius que justifiquen que s'han de considerar d'escàs valor afegit, sobre la base de l'anàlisi de funcions i riscos assumits pels contractants.

Test d'utilitat (Benefit test): Explicació de la racionalitat, efectivitat i utilitat dels serveis prestats en el si d'un grup multinacional, des de la perspectiva de les dues contraparts.

Procés intern de control: Descripció del procés intern de control dins del grup per, entre altres, eliminar serveis duplicats o serveis d'accionistes, definir els costos directes i indirectes que s'han d'incloure en la base de costos i assegurar la consistència de les claus de repartiment.

Explicació de l'**estructura interna dels departaments involucrats pel prestador** en comparació amb l'absència d'estructura formada per l'entitat receptora.

Descripció sobre la forma de gestió dels serveis prestats a demanda i revisió dels serveis prestats/rebutos juntament amb una explicació de com s'incorporen al procés nous serveis o com se cessa en serveis prestats.

Base de costos i de les claus de repartiment: Descripció de la formació de la base de costos (p. e. directes, indirectes, part de costos operatius) i de la racionalitat associada a les claus de repartiment aplicades. Preparació de documentació fiable per verificar que l'entitat prestadora ha incorregut realment en aquests costos.

Mark up de serveis d'escàs valor afegit:

Rang de marge sobre els costos d'entre el 3% i el 10%, essent el 5% el més habitual (Informe del Fòrum).

Marge del 5% com el més habitual per a l'enfocament simplificat introduït per l'acció 8-10 del BEPS.

Totes aquestes pautes pretenen guiar el contribuent en la preparació d'una descripció completa que proporcioni a les autoritats fiscals confiança i una comprensió general de com funciona el sistema de provisió de serveis dins d'un grup concret.

notícies

7a Jornada de Sector Públic

El 21 d'abril, sota el lema “**Construint el futur del control del Sector Públic**”, va tenir lloc la **7a Jornada d'Auditoria del Sector Públic** a la sala d'actes del nostre Col·legi, jornada que pretén ser un punt de trobada on debatre sobre el paper del sector públic en l'economia actual, els futurs canvis normatius del sector local i els efectes de la Llei de transparència i el marc de control del sector públic. La jornada està fonamentalment adreçada a auditors i a personal de firmes d'auditoria interessats a col·laborar en el control del Sector Públic, a professionals dels diferents òrgans de control intern i extern del Sector Públic i a professionals que presten els seus serveis en àmbits de control d'entitats i empreses públiques.

La inauguració de la Jornada va comptar amb la participació dels Srs. **Eduard Rivas**, Vicepresident de l'àmbit de bon govern i innovació democràtica de la Federació Catalana de Municipis i Alcalde d'Esparraguera; **Isidre Sierra**, membre del Comitè executiu de l'Associació Catalana de Municipis i Alcalde de Sant Climent de Llobregat, i **Daniel Faura**, President del Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya.

La conferència inaugural sobre “**El paper del sector públic en l'economia actual**” va tenir com a ponent al Sr. **Antoni Castells**, Catedràtic d'Hisenda Pública i Conseller d'Economia i Finances de la Generalitat de Catalunya del 2003 al 2010. La clausura de la jornada va ser a

càrrec dels Srs. **Jaume Amat**, Síndic Major de la Sindicatura de Comptes de Catalunya, **Maite Masià**, Directora adjunta de l'Oficina Antifrau de Catalunya, i **Daniel Faura**, President del CCJCC.

La jornada es va emetre a través d'un sistema de streaming de vídeo, amb una gran acceptació. En el moment punta vam tenir un total de 424 connexions i en el decurs de la jornada vam assolir les 1.000 connexions.

Podeu visualitzar la gravació de la 7a Jornada d'Auditoria del Sector Públic a través del [següent enllaç](#).

Fulletó SOM AUDITORS!

Presentem el nou catàleg de serveis del Col·legi, sota el lema **Som auditors**, on trobaràs els serveis que prestem, tant de manera presencial com virtual.

El Col·legi para especial atenció a les necessitats pròpies dels petits i mitjans despatxos, ja que són els que requereixen més suport per al compliment normatiu. Els diferents departaments –Tècnic, Escola d’Auditoria, Administració– treballen per facilitar la vostra tasca diària.

Així mateix, el Col·legi, a través de l’ICJCE, té presència i representació a nivell nacional i internacional als organismes propis de l’auditoria de comptes i defensa els seus interessos per a la millora de la professió davant els reguladors i supervisors nacionals i internacionals, associacions empresarials, agents econòmics i societat en general.

Auditor X 1 Dia

El 19 d'abril vam celebrar la consolidada jornada "Auditor x 1 dia". En aquesta edició es van fer presentacions prèvies de la jornada a diferents universitats per informar els alumnes de què és i què fa un auditor i per encoratjar-los a optar per la nostra professió com a futur professional.

Un total de 45 alumnes de diferents universitats catalanes van poder gaudir d'aquest dia, treballant mà a mà amb els auditors als despatxos i a les oficines dels clients, fent un tast del que és la feina diària de l'auditor.

Assemblea General

El 19 d'abril el Col·legi va celebrar la seva assemblea general amb l'ordre del dia següent:

1. Informe del President.
2. Examen i aprovació, si escau, de la gestió anual del Consell Directiu, de la memòria d'activitats, dels comptes anuals auditats i de la liquidació del pressupost corresponents a l'exercici 2015.
3. Examen i aprovació, si escau, del pressupost de l'exercici 2016.
4. Retiment de comptes del Defensor de la persona col·legiada, a l'Assemblea,

de la seva memòria anual d'activitats i actuacions.

5. Aprovació, si escau, del Codi ètic intern.
6. Precs i preguntes.

Tota la informació de l'assemblea la podreu trobar a l'apartat de [Col·legi-Òrgans col·legials-Assemblea](#) del web del Col·legi

El Codi ètic podeu trobar-lo a l'apartat de [Col·legi-Portal de transparència-Organització institucional i estructura administrativa](#)

Nous Avantatges Col·legials

Als avantatges ja existents, i que podeu trobar al web del Col·legi, hi hem afegit dos acords.

Podeu consultar el detall de les ofertes a l'[apartat de Serveis](#) del lloc web del Col·legi www.auditorscensors.com

Media Markt Business, gràcies al qual tots els col·legiats gaudiran de preus especials en tots els productes.

NELC New Executive Language Centre ens fa una proposta perquè tornis de les vacances no només amb les piles carregades sinó també amb un nivell d'anglès que serà l'enveja de tothom.

CONFERÈNCIES

El despatx professional a les xarxes socials

El 6 d'abril, es va desenvolupar a la seu del Col·legi aquesta conferència adreçada als despatxos i als seus professionals, que sovint no són conscients de l'abast i de la importància de les xarxes socials i, en general, de l'entorn digital en la seva activitat. Una gestió eficient i amb una bona estratègia d'aquests mitjans de comunicació pot suposar més visibilitat en el mercat, captació de nous clients, millora de la reputació, obtenció d'informació actualitzada, comunicació directa i immediata amb els contactes... Per això, és important fer el salt a les xarxes socials, però fer-ho de forma segura, coneixent els riscos i traient profit dels molts avantatges.

Els ponents va ser: **Irene López**, Sòcia Directora de Logic Data Consulting, Llicenciada en Dret per la Universitat Abat Oliba CEU i Sòcia fundadora de l'Associació d'Experts Nacionals de l'Advocacia TIC (ENATIC), i **Víctor Altimira**, Soci Advocat de Logic Data Consulting, Llicenciat a l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona i President de l'Associació INBLAC.

La figura d'en Pere Duran Farell i la seva influència en l'economia del país

La Comissió de Sèniors del CCJCC va organitzar, el 14 d'abril, una conferència en què es va ponderar la figura d'en Pere Duran Farell, que va ser una de les personalitats més importants del món de l'empresa catalana i espanyola del segle XX. Emprenedor, visionari i seductor, va ser el principal introductor del gas natural a

Espanya a través de la seva vinculació amb Catalana de Gas i Electricitat i la posterior creació de Gas Natural.

En **Duran Farell** va ser un personatge inacabable amb múltiples facetes: investigador, empresari hàbil, impulsor de projectes culturals, compromès amb la societat i el progrés humà, enamorat de la natura i sobretot del desert d'Algèria, com també intermediari entre forces polítiques durant i després de la transició.

La seva va ser una trajectòria farcida d'èxits i que, sense cap mena de dubte, va marcar una època i va deixar una empremta que encara perdura.

El **Sr. Daniel Faura**, President del Col·legi, va donar la benvinguda a tots els assistents i va donar pas al presentador de l'acte, el **Sr. José Luis Fernández Baños**, membre de la Comissió de Sèniors del CCJCC, i al moderador, el **Sr. Joan Lagen**, President de la Comissió de Sèniors del CCJCC.

La conferència va ser a càrrec del **Sr. Pere-A. Fàbregas Vidal**, Historiador.

La Llei de transparència a Catalunya

La legislació estatal i autonòmica, en sintonia amb el que ha succeït en altres estats membres de la Unió Europea, compta en el seu ordenament jurídic amb una legislació específica que regula la tan desitjada transparència. En aquest sentit, l'estat espanyol va aprovar la Llei 19/2013 de transparència. A Catalunya es va aprovar la Llei 19/2014 de transparència, accés a la informació pública i bon govern. El novembre del 2015, per facilitar l'aplicació pràctica de l'esmentada llei, es va emetre la Primera Guia de Transparència aplicable a les associacions i fundacions perceptores d'ajudes i subvencions públiques.

L'objectiu de la conferència del 12 d'abril passat va ser analitzar els aspectes més rellevants de les esmentades lleis i de la Guia de Transparència.

L'encarregat de fer-ho va ser el **Sr. Ferran Busquet**, Llicenciat en Administració i Direcció d'Empreses i MBA per ESADE, Auditor-Censor Jurat de Comptes, Soci de Busquet Economistes Estudi Jurídic i membre de la Comissió d'Entitats No Lucratives. La presentació de la conferència va ser a càrrec del **Sr. Daniel Faura**, President del CCJCC.

L'ea)

(l'escola d'auditoria)

REUNIÓ DE L'EQUIP DOCENT DE L'ESCOLA D'AUDITORIA

Amb la finalitat de presentar els nous projectes que està organitzant l'Escola d'Auditoria, s'ha celebrat una reunió de professors per explicar-ne els detalls.

La iniciativa ha tingut una molt bona acollida entre els membres del cos docent, ja que permet conèixer de primera mà tant les valoracions dels professors sobre els nous cursos com les novetats del nou any acadèmic.

Aquests nous projectes se situen dins del marc de la innovació i de l'extensió de la formació que ofereix el Col·legi a altres col·lectius que poden estar interessats a rebre formació en aquest àmbit.

La reunió va finalitzar amb un còctel on tots els participants van tenir l'oportunitat de debatre sobre les novetats i brindar pels nous projectes.

PRESENTACIÓ DEL CURS D'EXPERT COMPTABLE

L'Escola d'Auditoria ha presentat el nou curs d'Expert Comptable per preparar l'examen que tindrà lloc al desembre.

Aquesta formació s'ha dissenyat amb un format intensiu de dues setmanes a l'octubre i dues més al novembre que permet als participants assolir els objectius acadèmics previstos per aquest programa en un espai de temps reduït, cosa que afavoreix l'estudi de les matèries de cara a l'examen.

El curs està format per diferents blocs temàtics seguint les directrius de l'examen i sumen un total de 100 hores lectives.

D'altra banda, el curs inclou una simulació d'examen amb la finalitat d'orientar el participant en la metodologia de la prova i detectar, si s'escau, els punts de millora.

Si voleu conèixer més sobre aquest programa, no dubteu a visitar el [nostre web!](#)

PROGRAMACIÓ DELS PROPERS MESOS

A continuació, remetem la programació de la formació per als mesos de setembre, octubre i novembre del 2016

ACTIVITATS SETEMBRE 2016

Col·legi de Censors Jurats
de Comptes de Catalunya = **EL CØL·L3G1**

DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	DISSABTE
			1	2	3
5	6	7	8	9 El servei de consultoria: una estratègia d'ampliació de negoci	10
12 Cicle actualització comptable. Noves normes, resolucions i consultes	13	14 La avaluació del control intern com a eina bàsica per a la gestió de l'auditoria	15 Estratègies i organització de l'empresa consultora	16 Els sistemes d'informació de l'empresa. Una introducció a sistemes avançats	17 Com es realitza un projecte d'auditoria
19 Avaluació entorns informàtics en auditoria	20 Conferència inaugural Sobre Mediació	21 Avaluació entorns informàtics en auditoria	22 Inauguració MAC	23 La planificació estratègica. Conceptes bàsics per auditoria	24
26 Due Dilligence. El procés i com participar-hi	27 Due Dilligence. El procés i com participar-hi	28 Coneixements bàsics sobre comptabilitat, auditoria i fiscalitat de les ESFL	29 Coneixements bàsics sobre comptabilitat, auditoria i fiscalitat de les ESFL	30 Coneixements bàsics sobre comptabilitat, auditoria i fiscalitat de les ESFL Management i diagnòstic estratègic. Claus per a conèixer una empresa	1 Diagnòstic estratègic Management i diagnòstic estratègic. Claus per a conèixer una empresa MAC/MIAC/CEA

DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	DISSABTE
<p>3</p> <p>Taller sobre captació de nous clients</p> <p>PGC 2007(I)</p> <p>Actualització comptable</p>	<p>4</p> <p>Resolució i consultes posteriors al PGCE</p> <p>Actualització comptable</p>	<p>5</p> <p>Comptabilitat d'instruments financers complexes</p>	<p>6</p> <p>NIIF-NICS: principal diferències amb la normativa espanyola</p>	<p>7</p> <p>Empreses en liquidació</p> <p>Anàlisi i implementació de les estratègies empresarials</p> <p>MAC/MIAC/CEA</p>	<p>8</p> <p>Anàlisi i implementació de les estratègies empresarials</p> <p>MAC/MIAC/CEA</p>
<p>10</p> <p>Especificacions comptables de constructores, peatges</p>	<p>11</p> <p>Comptabilitat pública</p> <p>Curs bàsic de comptabilitat pública</p>	<p>12</p>	<p>13</p> <p>Introducció a la valoració d'empreses</p> <p>Valoració d'empreses per auditors</p>	<p>14</p> <p>MAC/MIAC/CEA</p> <p>Mètodes de valoració</p> <p>Valoració d'empreses per auditors</p>	<p>15</p>
<p>17</p> <p><u>Curs obert:</u> Anàlisi d'estats financers</p>	<p>18</p> <p>Control financer de les subvencions públiques</p>	<p>19</p> <p>L'anàlisi i la valoració de les Existències d'acord amb la normativa actual</p> <p>Conferència MAC</p>	<p>20</p> <p>L'anàlisi i la valoració de les Existències d'acord amb la normativa actual</p>	<p>21</p> <p>MAC/MIAC/CEA</p>	<p>22</p> <p>MAC/MIAC/CEA</p>
<p>24</p>	<p>25</p> <p>Operacions vinculades i l'aplicació de la seva normativa</p>	<p>26</p> <p>Operacions vinculades i l'aplicació de la seva normativa</p> <p>Examen MAC</p>	<p>27</p> <p>Avaluació de riscos d'auditoria</p>	<p>28</p> <p>MAC/MIAC/CEA</p>	<p>29</p> <p>MAC/MIAC/CEA</p>
<p>31</p>					

DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	DISSABTE
	<p>1</p>	<p>2</p> <p>Cicle actualització comptable. Noves normes, resolucions i consultes</p>	<p>3</p> <p>Actualització de programes i papers de treball d'acord amb NIA's</p>	<p>4</p> <p>MAC/MIAC/CEA</p>	<p>5</p>
<p>7</p> <p>Com aplicar les NIA's a l'auditoria del compte de pèrdues i guanys</p>	<p>8</p>	<p>9</p> <p>Com aplicar les NIA's a l'auditoria del compte de pèrdues i guanys</p> <p>Conferència MAC</p>	<p>10</p>	<p>11</p> <p>MAC/MIAC/CEA</p>	<p>12</p> <p>MAC/MIAC/CEA</p>
<p>14</p> <p>L'aplicació del principi d'empresa en funcionament en situacions concursals</p>	<p>15</p> <p>Valoració d'empreses per auditors</p>	<p>16</p> <p>Valoració d'empreses per auditors</p> <p>Examen MAC</p>	<p>17</p> <p>Valoració d'empreses per auditors</p>	<p>18</p> <p>Cicle de fiscalitat per auditors</p> <p>MAC/MIAC/CEA</p>	<p>19</p> <p>Cicle de fiscalitat per auditors</p> <p>MAC/MIAC/CEA</p>
<p>21</p> <p>Fusions, escissions, absorcions</p> <p>Curs bàsic de fusions, escissions i absorcions</p>	<p>22</p> <p>Consolidació (I)</p> <p>Curs de consolidació fonamental</p>	<p>23</p> <p>Consolidació (II)</p> <p>Curs de consolidació fonamental</p>	<p>24</p> <p>Matemàtiques financeres</p> <p>Matemàtiques financers aplicades al treball d'auditoria</p>	<p>25</p> <p>MAC/MIAC/CEA</p> <p>Matèries Jurídiques (I)</p> <p>Aspectes jurídics fonamentals per auditors</p> <p>Cicle de fiscalitat per auditors</p>	<p>26</p> <p>Impost de societats</p> <p>Cicle de fiscalitat per auditors</p>
<p>28</p> <p>Matèries Jurídiques (II)</p> <p>Aspectes jurídics fonamentals per auditors</p>	<p>29</p> <p>Detecció del frau davant del blanqueig de capital</p>	<p>30</p> <p>Informes pericials</p> <p>Introducció a la metodologia dels informes pericials</p> <p>Conferència MAC</p>			

DESCOBREIX EL CURS PER AL REGISTRE D'EXPERT COMPTABLE

- Format intensiu i innovador
- Simulació d'examen
- 100 hores de docència
- Equip docent professionalitzador

Inscripcions obertes i places limitades!

Col·legi
de Censors Jurats
de Comptes
de Catalunya

EL CØL·L3G1

Si és un autònom o una empresa, expliqui'ns què necessita

A Caixa d'Enginyers creiem en vostè i en la seva empresa, i li oferim solucions personalitzades per a les seves necessitats de:

- Liquiditat a curt termini
- Finançament de circulat o d'inversions
- Avals
- Línies ICO
- Línia IFEM Creixement 2016
- I altres serveis específics per a autònoms - empreses

Posem a la seva disposició els instruments financers que necessita i amb les condicions més favorables per a la seva empresa.

Vingui a qualsevol de les nostres oficines, són a la seva disposició de 8:30 a 19:00h ininterrompudament, de dilluns a divendres. O si ho prefereix pot trucar a Banca **TELEFÒNICA**, al 902 300 321 (+34 933 102 626), de dilluns a divendres de 8:00h a 22:00h i dissabtes de 8:00h a 15:00h; serà un plaer atendre'l.

Caixa d'Enginyers